HLASY NÁRODA

VOICES OF THE NATION

MĚSÍČNÍK ČESKÉ MISIE V CHICAGU

No 6/2015 Cena $ 2.50 JUNE 2015

Poutní kostel sv. Antonína v Blatnici

Asi 14 kilometrů jižně od Uherského Hradiště se nad městečkem Blatnice pod sv. Antonínkem jako výběžek Bílých Karpat vypíná Blatnická hora, na které se nalézá jedno z nejposvátnějších míst Moravského Slovácka, poutní kostel sv. Antonína Paduánského.

Podle pověstí bylo na Blatnické hoře v době starých Slovanů pohanské obětiště. Deváté století toto místo spojuje s misijním působením svatých bratří Cyrila a Metoděje, kteří zde podle starobylé tradice z posvátné studánky křtili naše předky.

První kapli na Blatnické hoře nechal ke cti sv. Antonína postavit v roce 1668 majitel ostrožského panství kníže Hartman z Lichtensteina na poděkování za uzdravení svého syna. Jednalo se o osmihrannou dosud zachovalou kapli, ve které je dnes hlavní oltář. První pouť se zde konala v roce 1671. Protože sem přicházelo velmi mnoho poutníků, kaple brzy nestačila. Proto nechal kníže Maxmilián z Lichtenštejna v letech 1696-97 přistavět dvanáct metrů dlouhou loď za přispění italského štukatéra Rossi da Lucca, který také pro kapli zhotovil nový obraz sv. Antonína. Na výstavbě se podíleli obyvatelé Blatnice, Ostrožské Lhoty a Hluku. V letech 1748 - 49 probíhala rekonstrukce kaple a nad presbytářem byla zbudována věžička. V této době byl nedaleko vrcholu kopce odkryt zřejmě zapomenutý vodní pramen. Podle dochovaných svědectví zde došlo k zázračným uzdravením mnoha nemocných poutníků. To ještě zvýšilo zájem o toto poutní místo. Poutníci kromě pití používali vodu i k umývání dětí a nemocných, především s tuberkulózou. Poutníci ze Slovenska touto vodou kropili pole na ochranu před krupobitím.

V roce 1783 císař Josef II. v důsledku svých reforem zdejší poutě zakázal a v následujícím roce byla kaple úředně zrušena. Nakonec byla prodána a vydrancována a kopule dokonce rozebrána na stavební materiál.

Díky žádosti blatnických občanů u císaře Františka I. bylo však v roce 1815 povoleno kapli obnovit;. Místní občané se však museli zavázat, že poutní místo nejen obnoví, ale budou o ně pečovat „po všechny časy". Slavná pouť se pak konala roku 1819 a od té doby je kostelík sv. Antonína velmi vyhledávaným poutním místem. Věhlas v následujících létech přinesly obrazy malíře Joži Úprky. Ten namaloval několik obrazů zdejších poutí. Jeden z nich byl vystaven v roce 1893 na výstavě v Paříži a tak celá Evropa poznala toto krásné poutní místo. V roce 1898 proběhla velmi rozsáhlá oprava kostela a byla k němu z Blatnice vysázena lipová alej.

Z poslední děkovné pouti u sv. Antonínka v Blatnici

Poutní tradice u svatého Antoníka byla v průběhu dlouhých staletí úžasná. Hned po založení kostela v roce 1672 se uvádí účast 5000 poutníků, v době největšího rozmachu poutního místa krátce před druhou světovou válkou přesahoval počet poutníků 100 tisíc. Lidé sem přicházeli uctít sv. Antonína, vyprosit si navrácení ztracených či ukradených věcí, prosit o pokoj v manželství či za zdraví dětí, později též za nalezení životního partnera.

V prvorepublikovém Československu toto poutní místo velmi proslavila opereta Járy Beneše U svatého Antoníčka z roku 1932 a především pak na ní založený stejnojmenný komediální film režiséra Svatopluka Innemanna s Ljubou Hermanovou v hlavní roli. Při jeho natáčení v roce 1933 byla na pozadí děje zachycena pouť a poutní procesí. Filmování exteriérových scén na kopci a v Blatnici trvalo 10 dnů a v poutní scéně bylo zachyceno na 500 krojů.

Během komunistického režimu, který měl ve svém programu ateizaci společnosti a likvidaci náboženství, byly poutě u sv. Antonínka všemožně omezovány a potlačovány. Nové oživení nastalo po pádu komunismu v roce 1989.

V letech 1996 až 1997 proběhla poslední velká oprava poutního areálu. Mezi křížovou cestou a kostelem byl umístěn venkovní oltář pro velké poutní slavnosti. V místě působí Matice svatoantonínská, spolek založený 1946 P.Antonínem Šuránkem a obnovený v 90. letech 20. století.

Kostel sv. Antonína je jednolodní stavbou vyzdobenou místními lidovými umělci. Hlavní oltář je z bílého mramoru, nad ním je velký reliéf Poslední večeře a nad ní je obraz sv. Antonína s Ježíškem a anděly, vznášejícího se nad Blatnickou horou, který namaloval lidový umělec, blatnický kostelník Josef Hán zvaný „pantáta maléř". Toto dílo je povýšeno na blatnický „poutní obraz". Význačný tvůrce církevního umění akademický malíř Jano Kohler ze Strážovic u Kyjova vytvořil pro kostel tři obrazy nad bočním oltářem Panny Marie svatohostýnské je to nástěnná malba „sv. Antonín káže rybám", nad protějším oltářem sv. Josefa je obraz „sv. Antonín káže v Padově" a v presbytáři je to nedokončená skica k obrazu „Smrt sv. Antonína". Obrazy jsou z roku 1937. U jižního průčelí je otevřená kaple s oltářem a sochou sv. Antonína. Další socha světce je nad vodní studánkou.

Hlavní poutě se zde konají v neděli po svátku sv. Antonína (13.června), v neděli po sv. Petru a Pavlu (29.června) a děkovná, dožínková pouť poslední neděli v srpnu. Opět sem přicházejí tisíce poutníků a Blanická hora znovu rozkvétá krásou slováckých krojů. To vše je výrazem hluboké víry místního moravského lidu.

Foto na titulní straně:
Poutní kostel sv. Antonína v Blatnici

Na Blatnické hoře

Na Blatnické hoře
krásná bílá růže
přelíbezně voní,
každý dychtí po ní,
ta všechněm pomůže.

Antonínek milý
volá každou chvíli:
Pojďte z blízka, z dáli
k svátostnému Králi,
křesťané rozmilí.

Nuže pospíchejme,
Bohu se klanějme,
světce Antonína
u Božího Syna
za přímluvce mějme!

Neb on si vyvolil
na tomto kopečku,
bychom putovali,
jemu předkládali
svoji prosbu všecku.

Když k tobě voláme,
náš mocný Patrone,
buď orodovníkem
před všemocným Bohem,
vroucně tě žádáme.

Aby se smiloval,
nám požehnání dal,
odpustil proviny,
přijal nás za syny,
v své lásce zachoval.

Ochránce náš milý,
vyžádej nám síly,
bychom s tvou pomocí
nebeskému Otci
vždy věrně sloužili.

Předlož prosby naše
před Pána Ježíše,
aby nás zachoval
a kdysi povolal
do nebeské říše.

Daru sedmerého
od Ducha svatého
nám k ctnostem vyprošuj
a duši ochraňuj
svodů ducha zlého.

Chraň rty mluvy lživé,
utrhačné, mstivé
by jazyk Boha ctil
a jak tvůj zasloužil
oslavy blažívé.

Svěřuj naše statky
lásce Boží Matky,
v životním soužení
chraň víru s nadějí,
vypros pokoj sladký.

V neštěstích při nás stůj,
těš nás a posiluj,
z pozemských žádostí
srdce nám vyprosti
a k nebi pozdvihuj.

Chraň mládeži ctnosti,
skromnost s nevinností,
uč milosrdenství,
a v svatém manželství
veď k obětavosti.

Učiteli svatý,
láskou k Bohu vzňatý,
kéž za tebou jdeme
a život vedeme
na ctnosti bohatý.

Vyžádej nám milost,
v nebi věčnou radost
spolu s Kristem Pánem
až na věky. Amen
To je naše žádost.

Poutní píseň upravil
P. Antonín Šuránek

Modlitba k svatému Antonínu na Blatnické hoře

K tobě se utíkáme, veliký a slavný sluho Boží, svatý Antoníne a stavíme celou vlast pod tvou mocnou ochranu. S plnou důvěrou ti svěřujeme všechny své časné i věčné statky. Volíme si tě za svého nebeského přímluvce u Trojjediného Boha a u přesvaté Bohorodičky, Královny všech svatých, Panny Marie.

Ty vracíš ztracené věci. Pomáhej, prosíme, vrátit obyvatelům naší vlasti živou a obětavou víru, skálopevnou naději a nadpřirozenou lásku k Bohu, k církvi Boží a k bližnímu. Vypros nám kněze, kteří by tě následovali ve svaté horlivosti. Pomáhej naší mládeži uhájit si mravní čistotu a tak se důstojně připravit na požehnané manželství. Chraň mravnost a svornost, vzájemnou úctu a lásku v našich rodinách.

Vyžádej nemocným uzdravení, zarmouceným útěchu, opuštěným pomoc, zklamaným důvěru v Boha. Stůj při nás a pomáhej nám ve všech našich pracích, pokušeních strastech a potřebách. Neopouštěj nás hlavně v hodinu smrti. Vyprošuj nám všechny potřebné milosti, abychom vždy a všude věrně plnili své náboženské a stavovské povinnosti.

Slibujeme ti, že tě budeme následovat ve tvých ctnostech, v lásce k Pánu Ježíši, k Panně Marii a k chudým. Aby se tvá úcta v našich vlastech tím více šířila, pomáhej hledat obětavá srdce, abychom mohli uskutečnit brzy svůj úmysl - vybudovat ti na Blatnické hoře důstojný stánek, v němž by zaznívala chvála Nejsvětější Trojice a z něhož by se šířila známost o tobě, veliký příteli Boží, vroucí ctiteli Panny Marie, ustavičný Divotvůrce a nás mocný pomocníku. Amen.

Z Blatnice pod sv. Antonínkem zaslali
Ludmila a Vojtěch Cichovi

LITURGICKÁ ČTENÍ

12.neděle v mezidobí - 21.června 2015

1. ČTENÍ - Job 38, 1.8-11

Čtení z knihy Job.

Hospodin odpověděl Jobovi z hlubin bouře a řekl: „Kdo zahradil moře branami, když vytrysklo, vyšlo z lůna, když jsem je oblékl mraky jak šatem, temnotou přikryl jak plénkami, když jsem pro ně vylámal hranice a položil závoru s bránou? Řekl jsem: Až sem smíš přijít, ne dále, zde se má tříštit bujnost tvých vln."

2. ČTENÍ - 2 Kor 5, 14-17

Čtení z druhého listu svatého apoštola Pavla Korinťanům.

Bratři! Kristova láska nás nutí k tomuto úsudku: Jeden zemřel za všechny, umřeli tedy všichni; a umřel za všechny, aby ti, kteří jsou na živu, nežili už sobě, ale pro toho, který za ně umřel a vstal z mrtvých. Proto my od nynějška nikoho neposuzujeme podle lidských měřítek. A třebaže jsme Krista kdysi posuzovali podle lidských měřítek. Teď už to neděláme. Když se tedy někdo stal křesťanem, je to nové stvoření. To staré pominulo, nové nastoupilo.

EVANGELIUM - Mk 4, 35-41

Slova svatého evangelia podle Marka.

Jednoho dne večer vybídl Ježíš své učedníky: „Přeplavme se na druhý břeh!" Rozpustili tedy zástup a vzali Ježíše s sebou, tak jak byl na lodi. Také jiné lodi jely s ním. Tu se strhla velká větrná bouře. Vlny dorážela na loď, a ta se už plnila vodou. On však ležel na zádi lodi na polštáři a spal. Vzbudili ho a řekli mu: „Mistře je to jedno, že hyneme?" Probudil se, pohrozil větru a poručil moři: „Mlč! Buď ztícha!" A vítr ustal a zavládlo úplné ticho. Jim pak řekl: „Proč se bojíte? Pořád ještě nemáte víru?" Padla na ně bázeň, velká bázeň, a říkali si mezi sebou: „Kdo to asi je, že ho poslouchá i vítr a moře?"

13.neděle v mezidobí - 28.června 2015

1. ČTENÍ - Mdr 1, 13-15; 2, 23-24

Čtení z knihy Moudrosti.

Bůh neudělal smrt a nelibuje si, když hynou živí. Ale všechno stvořil, aby to bylo; stvořené věci na světě přinášejí prospěch, jed zhouby v nich není; ani smrt na zemi nevládne. Spravedlnost smrti nepodléhá. Vždyť Bůh stvořil člověka k nesmrtelnosti, udělal ho jako obraz vlastní přirozenosti, ale ďáblovou závistí přišla smrt na svět, zakusí ji ti, kdo jsou v jeho moci.

2. ČTENÍ - 2 Kor 8, 7.9.13-15

Čtení z druhého listu svatého apoštola Pavla Korinťanům.

Bratři! Jako vynikáte po každé stránce; ve víře i ve slově, v poznání, ve vší horlivosti a lásce, kterou jste od nás přijali, tak se vyznamenejte i v tomto díle lásky. Znáte přece milost našeho Pána Ježíše Krista. On, ačkoli bohatý, stal se pro vás chudým, abyste vy zbohatli z jeho chudoby. Nebylo by totiž dobré, že byste jiným v tísni ulehčili, a sami do ní upadli. Spíše má nastat jakési vyrovnání: za nynějších okolností to, co vám přebývá, jim prospěje v nedostatku, aby zase jejich přebytek doplnil to, co potřebujete vy. Tak se to vyrovná, jak stojí v Písmu: ‚Kdo nasbíral mnoho, tomu nepřebývalo, a kdo málo, neměl nedostatek.'

EVANGELIUM - Mk 5, 21-43

Slova svatého evangelia podle Marka.

Ježíš se vrátil lodí na druhý břeh a už se kolem něho shromáždil velký zástup. Když byl ještě na břehu moře, přišel k němu jeden z představených synagogy, jmenoval se Jairos. Jak ho uviděl, padl mu k nohám a snažně ho prosil: „Moje dceruška umírá. Pojď, vlož na ni ruce, aby byla zachráněna a žila." Ježíš s ním odešel. Velký zástup šel za ním a tlačil se na něj. Byla tam jedna žena, která dvanáct let trpěla krvácením, mnoho zkusila u mnoha lékařů a celý svůj majetek vynaložila na léčení, ale nic jí nepomohlo, spíše jí bylo čím dál hůř. Když slyšela o Ježíšovi, šla v zástupu lidí a zezadu se dotkla jeho šatu. Řekla si totiž: „Jestli se dotknu třeba jen jeho šatů, budu uzdravena." A hned jí přestalo krvácení a pocítila na těle, že je ze svého neduhu vyléčena. Ježíš ihned v sobě poznal, že z něho vyšla zázračná moc. Obrátil se proto v zástupu a zeptal se: „Kdo se to dotkl mých šatů?" Jeho učedníci mu odpověděli: „Vidíš přece, jak se lidé na tebe tlačí, a ptáš se: Kdo se mě dotkl!" Ale Ježíš se rozhlížel, aby uviděl tu, která to udělala. Tu přišla ta žena, celá ustrašená a rozechvěná – věděla dobře, co se s ní stalo – padla před ním na zem a pověděla mu celou pravdu. On jí na to řekl: „Dcero tvá víra tě zachránila. Jdi v pokoji a buď zdráva, zbavena svého neduhu!" Zatímco ještě mluvil, přišli lidé z domu představeného synagogy se zprávou: „Tvá dcera umřela. Proč ještě Mistra obtěžuješ?" Ježíš zaslechl, co se tu mluvilo, a řekl představenému synagogy: „Neboj se, jen věř!" Nedovolil nikomu, aby šel s ním, jenom Petrovi, Jakubovi a jeho bratru Janovi. Přišli k domu představeného synagogy a viděli tam rozruch, lidi, jak pláčou a velmi naříkají. Vešel dovnitř a řekl jim: „Proč jste tak rozrušeni a pláčete? Dítě neumřelo, jenom spí." Posmívali se mu. On však všechny vykázal ven, vzal s sebou otce dítěte i matku a své společníky a šel do světnice, kde dítě leželo. Vzal ji za ruku a řekl: „Talitha kum!", to znamená: „Děvče, říkám ti, vstaň!" Děvče ihned vstalo a chodilo – bylo jí dvanáct let. Lidé byli úžasem jako bez sebe. Ježíš jim přísně přikázal, že se to nikdo nesmí dozvědět, a řekl jim, aby jí dali jíst.

14.neděle v mezidobí - 5.července 2015

1. ČTENÍ - Ez 2, 2-5

Čtení z knihy proroka Ezechiela.

Vešla do mě síla a postavila mě na nohy. Slyšel jsem, jak Bůh mluví ke mně a praví: „Synu člověka! Já tě posílám k synům Izraele, k odpadlému národu, který ode mě odstoupil; oni i jejich otcové byli mi nevěrní až do dneška. Jsou to lidé drzé tváře a zatvrzelého srdce, k nimž tě posílám. Řekneš jim: Tak praví Pán, Hospodin! A oni - ať už poslechnou, nebo ne, je to vskutku vzpurné plemeno - musí poznat, že byl mezi nimi prorok!"

2. ČTENÍ - 2 Kor 12, 7-10

Čtení z druhého listu svatého apoštola Pavla Korinťanům.

Bratři! Abych se pro vznešenost zjevení nepyšnil, byl mi dán do těla osten, posel to satanův, aby mě bil do tváře. To proto, aby se mě nezmocňovala pýcha. Kvůli tomu jsem třikrát prosil Pána, aby mě toho zbavil. Ale on mi řekl: „Stačí ti moje milost, protože síla se tím zřejměji projeví ve slabosti." Velmi rád se tedy budu chlubit spíše svými slabostmi, aby na mně spočinula Kristova moc. Proto s radostí přijímám slabosti, příkoří, nouzi, pronásledování a úzkosti a snáším to pro Krista. Neboť když jsem slabý, právě tehdy jsem silný.

EVANGELIUM - Mk 6, 1-6

Slova svatého evangelia podle Marka.

Ježíš šel do svého domova. Učedníci ho doprovázeli. Příští sobotu začal učit v synagoze. Mnoho lidí ho poslouchalo a říkali celí užaslí: „Kde se to v něm vzalo? Jaká moudrost mu byla dána! A takové zázraky se dějí jeho rukama! Copak to není ten tesař, syn Marin a příbuzný Jakubův, Josefův a Šimonův? A nežijí jeho příbuzné tady mezi námi?" A pohoršovali se nad ním. Ježíš jim řekl: „Nikde prorok neznamená tak málo jako ve své vlasti, u svých příbuzných a ve své rodině." A nemohl tam udělat žádný zázrak; jenom na několik málo nemocných vložil ruce a uzdravil je. A divil se jejich nevěře.

15.neděle v mezidobí - 12.července 2015

1. ČTENÍ - Am 7, 12-15

Čtení z knihy proroka Amosa.

Amasjáh, kněz v Betelu, řekl Amosovi: „Vidoucí, seber se a uteč do judské země, tam se živ a tam prorokuj! V Betelu už prorokovat nesmíš, neboť zde je králova svatyně a říšský chrám." Amos odpověděl Amasjáhovi: „Nebyl jsem prorok ani prorocký učedník, byl jsem pastýř a pěstitel smokvoní. Hospodin mě vzal od stáda a řekl mi: Jdi a prorokuj mému izraelskému lidu!"

2. ČTENÍ - Ef 1, 3-14

Čtení z listu svatého apoštola Pavla Efesanům.

Buď pochválen Bůh a Otec našeho Pána Ježíše Krista, který nás zahrnul z nebe rozmanitými duchovními dary, protože jsme spojeni s Kristem. Vždyť v něm si nás vyvolil ještě před stvořením světa, abychom byli před ním svatí a neposkvrnění; v lásce nás ze svého svobodného rozhodnutí předurčil, abychom byli přijati za jeho děti skrze Ježíše Krista. To proto, aby se vzdávala chvála jeho vznešené dobrotivosti, neboť skrze ni nás obdařil milostí pro zásluhy svého milovaného Syna. V něm máme vykoupení skrze jeho krev, odpuštění hříchů pro jeho nesmírnou milost, kterou nám tak bohatě projevil s veškerou moudrostí a rozumností: seznámil nás totiž s tajemstvím své vůle, jak se mu to líbilo a jak si to napřed sám u sebe ustanovil, až se naplní čas pro dílo spásy: že sjednotí v Kristu vše, co je na nebi i na zemi. A skrze něho jsme se stali Božím majetkem, jak jsme k tomu byli předem určeni úradkem toho, který všechno působí podle rozhodnutí své vůle. Tak máme sloužit k tomu, aby se šířila chvála o jeho božské velebnosti, my totiž, kteří jsme už dříve kladli své naděje do Mesiáše. Skrze něho se dostalo i vám potvrzení od slíbeného Ducha svatého, když jste přijali slovo pravdy, radostnou zvěst o své spáse, a když jste v něho uvěřili. Duch je zárukou, že nám jednou připadne dědictví. Tak se dovrší naše vykoupení, protože si nás Bůh získal jako svůj majetek, abychom sloužili ke chvále jeho božské velebnosti.

EVANGELIUM - Mk 6, 7-13

Slova svatého evangelia podle Marka.

Ježíš zavolal svých Dvanáct, začal je posílat po dvou a dával jim moc nad nečistými duchy. Nařídil jim, aby si na cestu nic nebrali, jen hůl: ani chléb, ani mošnu, ani peníze do opasku, jen opánky na nohy, ani aby si neoblékali dvoje šaty. Řekl jim: „Když přijdete někam do domu, zůstávejte tam, dokud se odtamtud nevydáte zase dál. Když vás však na některém místě nepřijmou a nebudou vás chtít slyšet, při odchodu odtamtud si vytřeste prach ze svých nohou na svědectví proti nim." Vydali se tedy na cesty a hlásali, že je třeba se obrátit. Vyháněli mnoho zlých duchů, pomazávali olejem mnoho nemocných a uzdravovali je.

Česká misie v Chicagu Vás srdečně zve do Lisle na

POUŤ K PANNĚ MARII

v neděli 2. srpna 2015 ve 2.00 odpoledne

Na klášterním hřbitově bude mše svatá, potom bude následovat průvod k soše Panny Marie, kde bude závěrečná pobožnost.

ZPRÁVY Z VLASTI

Carolina od 1. do 31. května 2015

Politické události

V Praze se uskutečnil pietní akt u příležitosti oslav 70. výročí konce války

U Národního památníku na Vítkově se v pátek 8. května sešli vysocí státní představitelé, zástupci armády, váleční veteráni, vojáci a veřejnost, aby společně uctili památku padlých bojovníků ve druhé světové válce při tradičním každoročním pietním aktu. Letos byla ceremonie oproti předchozím letům zvláštní v tom, že si připomínáme 70. výročí konce tohoto nejhoršího vojenského konfliktu v dějinách lidstva. Akce se zúčastnili prezident Miloš Zeman, premiér Bohuslav Sobotka, předseda Poslanecké sněmovny Jan Hamáček, místopředseda Senátu Přemysl Sobotka, vicepremiér a ministr financí Andrej Babiš, ministr obrany Martin Stropnický a náčelník Generálního štábu Josef Bečvář. Přítomen byl i kardinál Dominik Duka.

Prezident společně s ministrem Stropnickým pozdravil válečné veterány a prohlédl si nastoupené vojenské jednotky s historickými prapory. Poté zazněla státní hymna, při níž byla vztyčena státní vlajka. Po této části ceremoniálu položili vysocí představitelé státu a armády věnce k památníku, po nich pak váleční veteráni. Akt doprovodila také minuta ticha za všechny padlé. Vyvrcholením slavnostních chvil byl nízký přelet tří vojenských helikoptér MI-24, vypouštějících kouř v barvách národní trikolory, v závěsu s vládním letounem Airbus, který doprovázely dvě armádní stíhačky Gripen.

„Je to příležitost pro poděkování těm, kteří jsou dnes už v seniorním věku a kteří prošli situací, která byla velmi vážná a při které riskovali maximum," řekl v rozhovoru s novináři po pietě ministr Stropnický.

* * *

Největší výstava od konce II. světové války k uctění bojovníků proti nacismu a komunismu!

Výstava nazvaná Ve stínu šibenice byla otevřena v Brně 7. května 2015. Zahájila ji Tryzna za uctění památky obětí II.a III.odboje a všech oběti zločinného nacismu a komunismu, která začala v 16:00 hod. v kostele sv. Michala. Byly vyjmenovány všechny hlavní nacistické a komunistické koncentrační tábory na území Československa. Za každý z nich byla po přečtení jeho jména zapálena svíčka. Během tryzny a při otevření výstavy skvěle promluvili kardinál Dominik Duka a primátor Brna Petr Vokřál. Veřejnoprávní Česká televize v hlavním večerním zpravodajství Událostech od 19:00 hod., tuto tryznu a výstavu zamlčela, ačkoliv brněnská televize byla na místě se dvěma přenosovými vozy. Velké poděkování patří řediteli Muzea exilu v Brně dr. Janu Kratochvílovi a jeho manželce Sabině, iniciátoru výstavy a hlavnímu organizátorovi. Výstava je umístěna hned vedle chrámu sv. Michala v Křížové chodbě Nové radnice, Dominikánské náměstí 1. Potrvá do 26.června 2015.

Podle zpravodaje Jana Šinágla
www.sinagl.cz

* * *

Česká vláda jednala společně se slovenskou o infrastruktuře a evropských fondech

Premiéři Bohuslav Sobotka a Robert Fico spolu s dalšími ministry diskutovali také o spolupráci v obraně, problému středomořské migrace a chystání oslav 100. výročí od vzniku Československa. Nejžhavějším tématem byla příprava červnového summitu Evropské rady, na kterém se bude mimo jiné řešit politika EU vůči Rusku. Historicky třetí společné zasedání české a slovenské vlády se konalo na zámku ve Valticích 12. května. Členové kabinetů jednali o zefektivnění infrastruktury; vlaky na železniční trase mezi Slovenskem a Moravou by měly v blízké budoucnosti zrychlit až na 200 kilometrů v hodině. Měly by se rovněž propojit silniční sítě obou zemí a přítomní připomněli i návrh vodního koridoru Dunaj-Labe-Odra, který má podporu prezidenta Miloše Zemana.

V otázce evropských fondů se vlády shodly na potřebě jejich důsledného vyčerpání. „Já jsem velmi rád, že Slovensko patří spolu s Českou republikou mezi země, které vyvíjí intenzivní tlak na Evropskou komisi, abychom maximálně zlepšili podmínky pro dočerpání evropských fondů. Dnes jsme si potvrdili, že v tomto tlaku chceme společně pokračovat," shrnul na následné tiskové konferenci Sobotka. Mluvil dále o společné přípravě 100. výročí od vzniku Československa, které připadá na rok 2018, a poukázal i na předání předsednictví visegrádské čtyřky České republice.

Fico na tiskové konferenci zhodnotil především zahraniční politiku obou zemí a důraz kladl na vzrůstající problém středomořské migrace: „Jakékoliv rozhodnutí týkající se migrantů, jakýkoliv postoj členských států Evropské unie k tomuto tématu musí být postaven na principu dobrovolnosti." Ocenil rovněž pomoc české vlády při evakuaci slovenských občanů z nepálských oblastí zasažených silným zemětřesením, která podtrhuje výborné vztahy obou zemí. Kromě slovenské a polské vlády udržuje Česká republika nadstandardní spolupráci i s Izraelem, se kterým rovněž organizuje společné schůze kabinetů.

Jmenování profesorů se odsouvá, prezident odmítá jmenovat tři navržené

Prezident Miloš Zeman odmítl podepsat dekret tří docentů navržených na jmenování profesorem. Jeho mluvčí Jiří Ovčáček České televizi sdělil, že ho k tomu vedly „mimořádně závažné důvody". Mezi kandidáty, kterým hlava státu nechce udělit profesuru, jsou Jiří Fajt a Ivan Ošťádal z Univerzity Karlovy a Jan Eichler z Vysoké školy ekonomické. Rektor UK Tomáš Zima tento fakt pokládá za nepřijatelný zásah do akademických svobod. Své rozhodnutí sdělil Miloš Zeman 5. května ministrovi školství Marcelu Chládkovi (ČSSD). Prezident spatřuje problém v minulosti uvedených docentů. Konkrétní důvody artikuloval později jeho mluvčí. U Jana Eichlera uvedl působení v propagandistických útvarech Československé lidové armády za minulého režimu a u Ivana Ošťádala jeho kontakty na Státní bezpečnost. V případě Jiřího Fajta se odvolal na kauzu týkající se nejasného sponzorování. Podle informací zveřejněných v Mladé frontě Dnes ředitel Národní galerie Jiří Fajt v září 2014 žádal Komerční banku o 1,3 milionu korun, které měly být použity i

na navýšení jeho platu. Rektorka VŠE Hana Machková a rektor UK Tomáš Zima jsou přesvědčeni, že docenti splnili všechny zákonné podmínky, úspěšně prošli náročným habilitačním řízením a měli by být jmenováni. Zima označil prezidentovy výhrady za nerelevantní. Podle něho by se o profesorech nemělo rozhodovat na základě informací z médií a dodal, že k udělení titulu není nutné mít negativní lustrační osvědčení.

Po prezidentově rozhodnutí se podle rektora ČVUT Petra Konvalinky všechny soukromé, veřejné i státní vysoké školy dohodly slavnostního ceremoniálu v pražském Karolinu nezúčastnit. Jmenování profesorů, které bylo plánováno na 7. května, se tak odsouvá na 12. června. Ministr školství požádal prezidenta o schůzku, které se 28. května zúčastnili rektoři obou dotčených univerzit. Ani po ní ale Zeman své stanovisko nezměnil.

Nejde o první případ, kdy se prezident vzepřel jmenování profesora. Na jaře 2013 odmítl jmenovat literárního historika Martina C. Putnu, což zdůvodnil jeho nevhodným veřejným vystupováním. Po protestu rektorů nakonec dekret podepsal, předával ho však tehdejší ministr školství Petr Fiala.

Po sporu s Martinem C. Putnou se uvažovalo o převedení jmenovací pravomoci na ministra školství nebo předsedu Senátu. Mezi rektory převážila snaha zachovat tradici, a pravomoc tak prezidentovi zůstane i podle novely vysokoškolského zákona, kterou nedávno schválila vláda. Nový spor by však mohl podle bývalého rektora UK Ivana Wilhelma otevřít diskusi, zda nepřevést pravomoc na samotnou akademickou obec. Rektor Masarykovy univerzity Mikuláš Bek uvedl, že by bylo na místě novelu prostřednictvím poslaneckého návrhu změnit.

Prezident Zeman v Moskvě uctil památku sovětských vojáků padlých v druhé světové válce

Poklonkování Putinovi, nebo standardní zahraniční cesta, to jsou výroky, hodnotící cestu Miloše Zemana do Moskvy na oslavy 70 let od konce druhé světové války. Ten do hlavního města Ruska přiletěl vládním speciálem v pátek 8. května společně s osmi českými veterány a svým doprovodem. Byl přitom, vyjma kyperského prezidenta, jedinou hlavou státu EU, která pozvánku na oslavy přijala. Jedním z důležitých bodů Zemanovy cesty bylo setkání s ruským prezidentem Vladimirem Putinem. Český prezident vyjádřil díky Rusku za podíl na porážce nacismu ve druhé světové válce a uctil padlé příslušníky Rudé armády položením věnce k hrobu neznámého vojína u kremelské zdi. Vláda odsouhlasila cestu v polovině dubna poté, co jí byl předložen program, v němž nefigurovala účast na vojenské přehlídce 9. května. V době jejího konání se Zeman sešel se slovenským předsedou vlády Robertem Ficem, s nímž hovořil mimo jiné o kanále mezi Váhem a Moravou. I tak ale rozvířil v Česku debatu, zejména tím, že se sešel s prezidentem Putinem za doprovodu hradního kancléře Vratislava Mynáře a jednatele firmy Lukoil Aviation Czech Martina Nejedlého, který je dle Zemana jeho poradcem pro energetiku. Na přetřes přišly nejen české pohledávky v Rusku (například pětimiliardový dluh ze stavby paroplynové elektrárny Poljarnaja v ruském Salechardu), ale i ukrajinská krize.

„Prezident Putin na jednání s panem prezidentem konstatoval, že je pro naplnění minských dohod do posledního písmene," napsal na svůj twitterový účet mluvčí Zemana Jiří Ovčáček. Putin českého prezidenta ocenil: „V Evropě jsou ještě politici schopní přímo vyslovit svůj názor a hájit své postoje," citovala hlavu Ruské federace ČTK. Zeman predikoval konec sankcí EU: „Domnívám se, že je situace na východě Ukrajiny, kde už nyní prakticky neprobíhá občanská válka, byť se vyskytují místní incidenty, uspokojivá. A dokonce bych dodal, že sankce budou odvolány možná už do konce letošního roku," řekl v rozhovoru, které vysílalo ruské rádio Kommersant FM. Spletl si v něm ale Radu Evropy s Evropskou radou (ta o sankcích rozhoduje jako orgán EU), zaregistrovala redakce iDnes.cz.

Prezidenti si notovali, Zeman, který mluvil celou dobu rusky, hostitele rozesmál svým bonmotem „Politika je jako počasí. V současnosti je zde ochlazení, ale jsem přesvědčen, že po ochlazení přijde oteplení." Zeman přitom ale místo „oteplení" řekl „topení", jak si všiml novinář Alexandr Mitrofanov na svém twitteru. Putina tak mohla pobavit i jazyková chyba.

Názory na cestu se doma různily. „Byl bych radši, kdybychom byli výjimeční v jiných oblastech než se hrbit před diktátorem, který ohrožuje suverenitu Ukrajiny," řekl pro iDnes.cz Miroslav Kalousek z TOP 09. Naopak předseda poslaneckého klubu KSČM Pavol Kováčik ji ocenil. „Cesta byla dobrým krokem i proto, že Rusko je velmi významný partner, ať se to někomu líbí nebo nelíbí, jak na poli politickém, tak na poli ekonomickém," uvedl.

Zeman se v Moskvě setkal i s představiteli dalších států, například s prezidenty Indie, Kazachstánu, Vietnamu a Číny. Během cesty několikrát vyjádřil úctu sovětské armádě a při akci na českém velvyslanectví vzdal hold českým i ruským veteránům. Sešel se také se šéfem ruských železnic, kontroverzním podnikatelem a Putinovým blízkým spolupracovníkem Vladimirem Jakuninem.

Premiér Sobotka v Berlíně jednal o železnicích, ztracené ropě i reformě školství

Český premiér na začátku května jednal na oficiální návštěvě v Berlíně s německou kancléřkou Angelou Merkelovou. Sešel se s ní po druhé za čtrnáct měsíců své vlády a opět bylo o čem diskutovat. V první řadě se Bohuslav Sobotka snažil lobbovat za ideu vytvoření rychlostní železniční trati Mnichov – Praha – Berlín. „Já doufám, že paní kancléřka pochopila, že to patří mezi klíčové priority, které má Česká republika ve vztahu k Německu," citovaly Sobotku České Noviny.cz.

Předseda vlády uvedl, že v Česku už začala projektová příprava trati Praha – Lovosice, odkud by vlaky rychlostí 350 km/h pokračovaly dál přes Drážďany až do Berlína. „Je tam dost složitá topografie, náklady by byly příliš vysoké. A kdy vy dokončíte posledních 20 kilometrů dálnice D8 mezi Prahou a Drážďany?" Popíchla podle iHned.cz kancléřka Sobotku. Budoucnost rychlostní trati není ovšem úplně zatracena. Saský premiér Stanislaw Tillich, člen Merkelové CDU, a ministr hospodářství a energetiky Sigmar Gabriel z koaliční SPD ji hojně podporují. V čem však kancléřka přislíbila pomocnou ruku, je modernizace železnice z Mnichova do Prahy a spor se zkracho-

valou firmou Viktoriagruppe. Do skladu firmy v bavorském Kraillingu uložila ČR zásoby ropy v hodnotě 1,2 miliardy korun, ale insolvenční správce letos v dubnu české pohledávky popřel.

Šéf ČSSD se v Berlíně také setkal s výkonným členem představenstva Česko-německé obchodní a průmyslové komory Bernardem Bauerem a zhruba dvaceti významnými investory. Mluvili o ekonomické situaci a o investicích v ČR, které hodnotili velmi kladně. Nejžhavějším problémem pro německé investory však stále zůstává nedostatek kvalifikovaných pracovníků s dostatečnou praxí a znalostí němčiny. „Během pouhých čtyř let klesl investiční faktor kvalifikace zaměstnanců v hodnocení investorů působících v Česku z druhého místa na šesté. Přitom lidské zdroje představují pro zemi bez významných zdrojů surovin, jako je Česká republika, ten nejdůležitější kapitál," kritizoval situaci Bauer. Sobotka reagoval příslibem, že se zreformuje školství v technických oborech.

Ekonomika

Počet nezaměstnaných v Česku klesl pod půl miliónu

Bez práce bylo v dubnu 491 585 lidí. Míra nezaměstnanosti klesla na 6,7 % a je nejnižší od října 2012. Nejméně nezaměstnaných uvádí Praha (4,8 %), hned po ní Plzeňský kraj (4,9 %), nejvíce naopak Ústecký kraj s rovnými deseti procenty. Ministerstvo práce a sociálních věcí zveřejnilo data 12. května.

V březnu se o volná pracovní místa ucházelo téměř o 35 tisíc osob více než v dubnu, březnová míra nezaměstnanosti činila 7,2 %. Meziroční srovnání přináší rozdíly ještě patrnější. V dubnu roku 2014 evidoval Úřad práce ČR 574,9 tisíc uchazečů o práci (7,9 %).

K razantním změnám došlo i v oblasti volných pracovních míst. Jejich počet se meziročně skoro zdvojnásobil, k poslednímu dni dubna uvádí statistika téměř 84 tisíc volných pracovních míst. Ke stejnému datu minulého roku jich bylo lehce přes 44 tisíc.

Češi vyhledávají jiná letoviska než loni. Dovolenou zkracují

Čeští turisté cestují do jiných destinací než minulý rok. Může za to bezpečnostní situace některých zemí nebo také oslabení kurzu koruny vůči dolaru. Ekonomické důvody mají vliv i na dobu strávenou v zahraničí. Průměrná délka letního zájezdu klesla na 8,2 dne. Před pěti lety ale trávili Češi na dovolené více než deset dní. Klesá také počet turistů s pojištěním. Platí si ho jen každý šestý Čech. Vyplývá to z údajů Evropské pojišťovny (ERV), které uveřejnila 27. května na tiskové konferenci.

Největší propad návštěvnosti zaznamená Turecko. Může za to především nárůst cen zájezdů do této oblasti. „V cenách zájezdů se odráží slabý kurz koruny vůči dolaru, který je hlavní smluvní měnou," uvedl Ondřej Rušikvas, ředitel obchodu a marketingu ERV. „V současnosti je kurz koruny na 25 korunách za dolar, před rokem byl přitom ještě na úrovni 20 korun," připomněl. Naopak více návštěvníků zamíří do Egypta. Letošní dovolenou se tam rozhodlo strávit téměř o 52 % Čechů více než loni. V žebříčku jejich oblíbených destinací tak poskočil z pátého na třetí místo. Hlavním důvodem je nižší cena ve srovnání právě s Tureckem. Na postu turisticky nejvyhledávanější země se drží Chorvatsko.

Podle průzkumu ERV vyrazí bez komerčního pojištění do zahraničí 17 % Čechů. Počet hlášených škod z ciziny přitom roste. Velkých škod nad sto tisíc korun je evidováno o 37 % více. Nejvíce pojistných událostí loni hlásili turisté z Egypta, Řecka a Turecka. „Nejčastějšími zdravotními problémy jsou zažívací potíže, záněty uší a očí, kožní problémy a alergie," uvedl ředitel správy pojištění ERV Štěpán Landík.

ERV také tvrdí, že čím dál tím více Čechů cestuje na vlastní pěst. V loňském roce uskutečnili čeští turisté dva miliony individuálních cest. To činí 54 % ze všech zahraničních výjezdů. „Samostatněji cestují také Němci a Poláci, kde je poměr mezi zájezdy s cestovními kancelářemi a individuálními cestami shodně 40:60 procentům," dodal Vlastimil Divoký, manažer marketingu a komunikace ERV.

Kurzovní lístek 2. 6. 2015 (střed)

EUR, 1 .....27.440
Kanada, 1 .....19.908
USA, 1 .....24.883

Kultura

Američtí Lynyrd Skynyrd přijeli do Plzně zahájit oslavy 70. výročí osvobození

Na plzeňském plochodrážním stadionu se 1. května rozezněly slavné melodie největší hvězdy jižanského rocku, amerických Lynyrd Skynyrd. Koncert se stal součástí projektu Evropské hlavní město kultury. Tento titul každoročně získávají dvě vybraná města ze dvou členských států EU za účelem trvale udržitelného kulturního, sociálního i ekonomického rozvoje. V roce 2015 se jimi staly belgické Mons a právě západočeská Plzeň. Americká kapela, které předskakovala česká rocková legenda Žlutý pes, svým vystoupením ale zahájila především oslavy 70. výročí osvobození Plzně americkou armádou.

„Děkujeme Vám, že můžeme reprezentovat Spojené státy na téhle oslavě," tak otevřel zpěvák Johnny Van Zant vůbec první koncert Lynyrd Skynyrd v Česku, na který se přišlo podívat okolo deseti tisíc lidí. Kapela si byla moc dobře vědoma, jak důležité výročí se v Plzni slavilo, a velmi důstojně se ho zhostila. Van Zant měl po celou dobu představení přišpendlenou českou vlajku na své kožené vestě a při světoznámé písni Simple Man, kterou věnoval americkým vojákům, již osvobozovali Evropu, rozvinul další velkou českou vlajku. Drtivá většina písní, které hráli, vznikla v jejich nejslavnější éře v první polovině 70. let.

V roce 1977 zasáhla výborně rozjetou kariéru nadějných muzikantů letecká havárie, při níž zemřeli starší bratr Johnnyho, zpěvák Ronnie Van Zant, kytarista Steve Gaines, jeho sestra vokalistka Cassie Gaines, manažer kapely Dean Killpatrick a oba piloti. Po deseti letech se zbývající členové rozhodli Lynyrd Skynyrd obnovit. Z původní sestavy zůstal jen kytarista Gary Rossington.

Slavnosti 70. výročí konce války, které vystoupení Lynyrd Skynyrd zahájilo, trvaly do středy 6. května. K vidění bylo několik vojenských přehlídek americké i české armády. Jednalo se o techniku současnou nebo z druhé světové války.

Jubilejní 70. ročník Pražského jara zahájil hamburský orchestr

Mezinárodní hudební festival zahajuje tradičně 12. května Má vlast od Bedřicha Smetany. Netradičně a v historii Pražského jara vůbec poprvé

zazněla letos v podání německých umělců. Symfonický orchestr Severoněmeckého rozhlasu z Hamburku dirigoval Thomas Hengelbrock. Bylo to teprve popáté, kdy úvodní koncert zahrál zahraniční orchestr. Do zahajovacího koncertu se promítlo i silné téma výročí konce druhé světové války. Výběr orchestru byl proto nanejvýš symbolický. V souvislosti s tímto krokem se ale ozvaly i negativní názory.

Tradičním mediálním partnerem Pražského jara je již od roku 1946 Československý/ Český rozhlas. Letos odvysílá 17 koncertů na stanici Vltava. Mezi 11 přímých přenosů, které nabízí, se řadí i ten zahajovací – Má vlast.

Festival rovněž přivítal 67. ročník Soutěže v detailech. Tentokrát v oboru flétna a klarinet soupeřilo 412 kandidátů, zhruba o sto více než vloni. Již v druhé polovině května jsme mohli znát vítěze obou kategorií. Jsou jimi dva interpreti z Jižní Koreje: Kim Ju-pin v oboru flétna a Kim Sang-jun v oboru klarinet.

Příležitost k debutu dostal v jubilejním ročníku mladý dirigent Marek Šedivý (*1987). Sestavil si tedy svůj vlastní program, ve kterém nechybí ani takové jméno jako Klement Slavický. Jak sám tvrdí, výběr se řídil i vkusem jeho ženy a skutečnou náhodou se jeho koncert 31. května trefil do jejích narozenin.

Svět knihy 2015, zaměřený na kulturu Egypta, navštívilo v Praze téměř 40 tisíc lidí

I letos se v prostorách holešovického Veletržního paláce uskutečnila největší akce svého druhu v České republice, veletrh a literární festival Svět knihy 2015. Na celé čtyři dny, od 14. do 17. května, byl připraven také bohatý doprovodný program se stovkami pořadů. Jedenadvacátý ročník veletrhu a festivalu navštívilo celkem 38 tisíc lidí.

Prostřednictvím tematických programů a motta Poznejte Egypt po dvou revolucích se organizátoři a čestní hosté z Egypta snažili přiblížit návštěvníkům současnou kulturu i literaturu této arabské země. „Egypt představuje zemi, která se prolínáním kultur, náboženství a civilizací prosadila na mapě arabské a světové kultury. Proto se také Egypt stal pomyslným majákem osvěty," prohlásil ředitel státní knižní organizace Ahmed Megahed. Během festivalu se konala autorská čtení, besedy i tematicky zaměřené přednášky. Zajímavé bylo i setkání s egyptským bohemistou Chálidem al Bitagím nebo beseda Islám v literatuře s arabisty, religionisty a muslimským blogerem.

Kromě proniknutí do tajů egyptské kultury mohl návštěvník festivalu také vidět vyhlášení Ceny Jiřího Ortena. Ta je určena autorovi prozaického nebo básnického díla, jemuž v době vydání díla není více než 30 let. Letošní ročník vyhrála studentka Alžběta Stančáková. Udílela se i cena Česká kniha roku 2015, kterou získal objev Magnesie Litery, Matěj Hořava, za soubor Pálenka. Program festivalu cílil také na mladší čtenáře, především na fanoušky žánru fantasy a sci-fi. V pátek 15. května díky tomu mohli návštěvníci před branami Veletržního paláce potkat například populární postavy z legendární vesmírné ságy Star Wars.

Zlín Film Festival se letos zaměří na německou kinematografii. Ocení i Adolfa Borna

Už 55. ročník Mezinárodního festivalu filmů pro děti a mládež se uskuteční ve Zlíně od 29. května do 4. června. Zaměří se na německou kinematografii a při této příležitosti na Moravu zavítají například herci Karl Markovics a Gedeon Burkhard nebo producent Gert K. Müntefering. Uznání za přínos kinematografii převezme na závěrečném galavečeru výtvarník Adolf Born.

Jubilejního ročníku nejstaršího filmového festivalu v ČR se zúčastní 363 filmů z 52 zemí. Festivalový program nabízí 13 světových premiér a více než 170 snímků, které budou v Česku uvedeny vůbec poprvé. Německo zastoupí 50 celovečerních filmů.

Sport

Čeští hokejisté na letošním mistrovství světa nedosáhli na medailové pozice

Slavnostním ceremoniálem skončilo v neděli 17. května mistrovství světa v ledním hokeji, které se konalo v Praze a v Ostravě. Zlatou medaili po jednoznačné finálové porážce Rusů získala suverénní Kanada, která jako jediná na turnaji ani jednou neprohrála. Na stupně vítězů se probojovali i Američané. Čechům ani Slovákům se na medailové pozice dosáhnout nepodařilo, a Jaromír Jágr dokonce oznámil odchod z reprezentačního týmu.

Navzdory tomu, že Češi skončili až na čtvrtém místě, si hráči pod vedením Vladimíra Růžičky počínali sebevědomě a většina sportovních komentátorů se shodla, že předvedli výkon, za který se nemusí stydět. Bez větších komplikací se dostali až do semifinále, kde podlehli mimořádně silné Kanadě 0:2. Slováci nepřesvědčili a nedostali se ani do čtvrtfinále.

Mezi nejlepší hráče českého týmu se již tradičně zařadil Jaromír Jágr, jenž na letošním šampionátu vstřelil dohromady devět branek a zároveň byl novináři vyhlášen jako nejlepší útočník, který hraje na pravém křídle, a nejužitečnější hráč. Hrdina z Nagana ovšem překvapil, když po prohře s americkým týmem prohlásil, že letos hrál v reprezentačním dresu naposled. „Já už na to nemám. Můžu odevzdat maximum, ale je čas se posunout dál," citoval jeho slova iDnes.cz. Jágr o svém odchodu mluvil v minulosti již několikrát, přičemž pak na následujícím mistrovství hrál.

Oslnivé výkony kromě Jágra předvedli i další hráči českého týmu, zejména útočníci Jakub Voráček a Petr Koukal a brankář Ondřej Pavelec. Ten byl po semifinálovém utkání Česko-Kanada vyhlášen hráčem zápasu, protože skrz jeho betony prošly jen dvě střely, zatímco jiným brankářům Kanaďané dokázali „nasázet" někdy i dvojciferný počet gólů.

Letošní šampionát v tuzemsku do poslední chvíle provázely mimořádně vysoká sledovanost a návštěvnost. Tento trend začal hned v prvních dnech mistrovství, kdy si televizní stanici ČT sport, která jednotlivá utkání pokrývala, naladilo během zápasu Česko-Lotyšsko 65 % tuzemských diváků. Nezvykle vysoká byla i návštěvnost pražské O2 a ostravské ČEZ arény. S celkovým počtem 741 690 fanoušků, kteří se přišli na zápasy podívat osobně, se letošní MS stalo nejnavštěvovanějším šampionátem ledního hokeje v historii.

Český tým obsadil medailovou pozici na mistrovství světa naposledy v roce 2012, kdy se mu po zápase s Finskem podařilo získat bronz. Na stejném místě se umístil i o rok dříve. Poslední zlatou medaili na mistrovství světa pak vyhrál v roce 2010, kdy ve vypjatém zápase porazil Rusko.

CÍRKEV DOMA A VE SVĚTĚ

V San Salvadoru byl blahořečen arcibiskup Oscar Romero

V sobotu 23. května 2015 byl v San Salvadoru blahořečen arcibiskup Oscar Arnulfo Romero, který se zasazoval za pomoc chudým i za sociální spravedlnost a byl zavražděn během slavení mše svaté 24. března 1980. Slavnosti se zúčastnilo více než 200 tisíc lidí. Mši svaté předsedal prefekt Kongregace pro svatořečení kardinál Angelo Amato, své poselství zaslal také papež František.

Mons. Romero působil ve složité situaci salvadorské občanské války. Zasazoval se přitom za utlačované, chudé a za sociální spravedlnost. Svůj život završil jako mučedník 24. března 1980, kdy jej útočník zastřelil během slavení mše svaté. *„Dnešní mší svatou se dovršuje slavení, jež bylo přerušeno v krvi,"* řekl během blahořečení postulátor procesu, arcibiskup Vincenzo Paglia, a připomněl současně Romerův pohřeb, během něhož armáda zastřelila přes třicet věřících.

Romerova volba postavit se na stranu utlačovaných nebyla podle kardinála Amata ideologickým rozhodnutím, nýbrž evangelním. Podnětem k tomu byla také násilná smrt arcibiskupova přítele, salvadorského jezuity Rutilia Grandeho (+12. března 1977), který též pomáhal utiskovaným. Po Grandeho smrti dostal Romero sílu Ducha svatého, takže z *„mírného a téměř stydlivého pastýře"*, jakým Romero byl, se stal odvážný obhájce *„utlačovaného lidu a pronásledovaných kněží"*, uvedl kardinál Amato.

Jak napsal papež František v poselství, které zaslal u příležitosti blahořečení, *„hlas nového blahoslaveného každému z nás připomíná, že v církvi nesmí existovat žádné rozdělení"*. Romero podle něj dokázal i v obtížných časech *„vést, bránit a chránit svůj lid a zůstat přitom věrný evangeliu a ve společenství s celou církví"*.

Papež také vyzdvihl schopnost salvadorského arcibiskupa vidět utrpení lidí a nechat se jím proměnit: *„Se srdcem otce se zajímal o 'chudou většinu' a žádal mocné, aby přeměnili 'zbraně v pracovní nástroje',"* uvedl František, který zároveň vyzval všechny, aby v mučedníkovi *„nalezli sílu a odvahu vytvářet Boží království a zasazovat se za rovnoprávnější a důstojnější společenské uspořádání"*.

Nový svátek Ježíše Krista, nejvyššího a věčného kněze

Ve čtvrtek po slavnosti Seslání Ducha svatého (letos 28. května) oslavili věřící v českých a moravských diecézích poprvé nový svátek Ježíše Krista, nejvyššího a věčného kněze, který schválila Kongregace pro bohoslužbu a svátosti zapsala jej do Českého národního kalendáře a pro Českou republiku je závazný.

V martyrologiu se k tomuto svátku píše: Svátek Ježíše Krista, nejvyššího a věčného kněze podle řádu Melchizedechova, v němž má Otec od věků zalíbení. - Tento prostředník mezi Bohem a lidmi naplnil Otcovu vůli a přinesl sám sebe na oltáři kříže jako oběť za spásu celého světa. Tím ustanovil způsob věčné oběti a veden bratrskou láskou vybírá si ze synů Adamových lidi, které volá ke kněžství, aby z této oběti, neustále v církvi obnovované, vyvěraly prameny božské síly, vytvářející nové nebe a novou zemi, a v celé šíři aby se naplňovalo, co oko nevidělo, ani ucho neslyšelo, a na co člověk nikdy ani nepomyslil.

Jablonné v Podještědí si připomíná 20. výročí svatořečení Paní Zdislavy

Celý letošní rok zve k mnoha poutím Jablonné v Podještědí - místo spojené s životem i posledním odpočinkem Zdislavy z Lemberka, jejíž 20. výročí svatořečení si letos připomínáme. Poutě tu probíhají od května do října, dále pak komentované prohlídky, koncerty, výstava. U příležitosti oslav jubilea bude po celou poutní sezonu pro návštěvníky zdejší bazilika od 9 do 17.30 hodin volně přístupná, aby - jak uvedl dominikán Pavel Maria Mayer, děkan a rektor zdejšího kláštera a duchovní správce farnosti - každý mohl vstoupit, obdivovat uměleckou krásu baroka a zakusit pokoj a milost přítomnosti Boží a blízkost té, která heroicky milovala Boha, rodinu a své bližní. Hlavní pouť ke sv. Zdislavě se tu konala v sobotu 30. května 2015. Hlavním celebrantem mše svaté od 9 hodin byl biskup Jan Baxant, od 11 hodin kardinál Dominik Duka a od 14 hodin provinciál dominikánů P. Benedikt Mohelník. Program poutí pro rok 2015 naleznete na www.zdislava.cz

Sedmý ročník Noci kostelů po celé české republice Týden otevřených kostelů v Hradci Králové

V pátek 29. května 2015 proběhla na území České republiky již posedmé Noc kostelů. Ve více než 1400 kostelech, které se do akce zapojily, mohli návštěvníci hledající cestu do chrámů využít širokou škálu různých aktivit připravených křesťany pro zájemce z řad nejširší veřejnosti.

V týdnu od 25. do 31. května 2015 proběhl v Hradci Králové již druhý ročník městské misie nazvané *Týden otevřených kostelů*. Projekt rozšiřuje dlouholetou akci *Noc kostelů* a vychází z jejich cílů. Pro návštěvníky byly připraveny koncerty, besedy, programy pro školy, film, muzikál, zahradní slavnost, ale i ztišení, seznámení s modlitbou a osobní svědectví biskupa královéhradeckého Mons. Jana Vokála. Projekt uspořádalo Biskupství královéhradecké ve spolupráci s Městem Hradec Králové.

Cílem Týdne otevřených kostelů je představení křesťanství co nejširšímu spektru lidí, děti nevyjímaje, a také ukázat pestrost křesťanských aktivit a pomoci tím odbourat zažité předsudky. Dalším cílem je rozšíření povědomí o historicko-kulturním dědictví, které nabízejí sakrální stavby a praktické připomenutí toho, že mohou být centrem společenského života města i dnes. Spolupráci katolické církve se sborem církve československé evangelické má akce i ekumenický rozměr.

„Dnešní česká společnost není ateistická, jak by se mohlo zdát, naopak pociťuje velkou touhu po duchovním naplnění, avšak často ji uspokojuje někdy i poměrně nebezpečným způsobem. A proto chceme nabídnout křesťanskou cestu a radostnou zvěst evangelia. Je ovšem třeba s lidmi komunikovat stejným jazykem, být jedním z nich. Proto se do akce zapojilo i místní společenství sekulárního řádu svatého Františka, tedy královéhradeckých terciářů. Svatý František, jak známo, také evangelizoval tímto způsobem. V neposlední řadě se do Týdene otevřených kostelů zapojilo i Radio Proglas jako mediální partner celého týdne," řekl Martin Weisbauer, který je členem organizačního týmu.

Podle zpráv České biskupské konference

Jubileum Milosrdenství

Svatý otec František 12.dubna vydal bulu, kterou vyhlásil mimořádný Svatý rok Milosrdenství. Učinil tak v rámci prvních nešpor z neděle Božího milosrdenství ve vatikánské bazilice. Podle tradice byla papežská bula přečtena před dosud zazděnou Svatou branou. Tu Svatý otec otevře 8. prosince tohoto roku a zůstane otevřena do slavnosti Krista Krále 20. listopadu příštího roku. Vybrané části papežské buly *Misericordiae Vultus* přečetl apoštolský protonotář mons. Sapienza. Začíná slovy:

*„Ježíš Kristus je tváří Otcova milosrdenství. Tajemství křesťanské víry je patrně shrnuto v tomto slovu. Milosrdenství ožilo, stalo se viditelným a dosáhlo svého vrcholu v Ježíši Nazaretském. „Nekonečně milosrdný" (*Ef *2,4) Otec poté, co zjevil Mojžíšovi svoje jméno „Boha milosrdného a milostivého, shovívavého, velmi laskavého a věrného" (*Ex *34,6), dával nadále poznávat svoji božskou přirozenost různými způsoby a v mnoha dějinných momentech. V „plnosti času" (*Gal *4,4), když bylo podle Jeho plánu spásy všechno připraveno, poslal svého Syna narozeného z Panny Marie, aby nám zjevil svoji lásku definitivně. Kdo vidí Jeho, ten vidí Otce (srov.* Jan *14,9). Ježíš Nazaretský svým slovem, svými gesty a celou svojí osobou zjevuje Boží milosrdenství."*

Papež také vysvětlil, proč zvolil jako den zahájení tohoto mimořádného Svatého roku právě 8. prosinec:

„Otevřu totiž Svatou bránu v den padesátého výročí zakončení Druhého vatikánského ekumenického koncilu. Církev cítí, že je třeba onu událost mít v živé paměti. Tehdy začala nová etapa jejích dějin. Otcové shromáždění na koncilu pocítili silně a jako opravdové vanutí Ducha požadavek mluvit k lidem svojí doby o Bohu srozumitelněji. Byly zbořeny hradby, které bohužel příliš dlouhou dobu uzavíraly církev v přivilegované pevnosti, a nadešel čas zvěstovat evangelium nově. Nová etapa neustálé evangelizace. Nový závazek pro všechny křesťany, aby s větším nadšením a přesvědčením dosvědčovali svoji víru. Církev pocítila odpovědnost, že má být ve světě živým znamením Otcovy lásky.

*Vybavují se významná slova svatého Jana XXIII. při zahájení koncilu, kterými ukázal, kudy je třeba jít: »Kristova nevěsta chce nyní raději podat lék milosrdenství než sahat po těžkých zbraních... Katolická církev pozvedající tímto ekumenickým koncilem pochodeň katolické pravdy se chce ukázat jako nejlaskavější matka všech, dobrotivá, trpělivá, pohnutá milosrdenstvím a dobrotou vůči těm dětem, které jsou od ní odloučeny«. Ke stejnému horizontu odkázal také bl. Pavel VI., který při zakončení koncilu řekl: »Chceme podotknout, že vyznáním našeho koncilu byla především láska (*caritas*)... Starobylý příběh Samaritána byl paradigmatem spirituality tohoto koncilu... Modernímu světu se od koncilu dostalo proudu sympatií a úžasu. Ano, poukázalo se na omyly, protože si to žádá láska neméně než pravda, ale lidem se dostalo jen povzbuzení, úcty a lásky. Koncil vyslal soudobému světu namísto deprimujících diagnóz povzbuzující pomoc a namísto neblahých předpovědí poselství důvěry. Jeho hodnoty nejenom respektoval, ale ctil, jeho snahy podpořil, jeho očekávání očistil a požehnal... Měli bychom zdůraznit ještě něco. Veškeré věroučné bohatství bylo zaměřeno jediným směrem, totiž tak, aby sloužilo člověku. Člověku ve všech jeho situacích, ve všech jeho slabostech a ve všech jeho potřebách.«"*

Po přečtení vybraných pasáží papežské buly pokračovala bohoslužba prvních nešpor neděle Božího milosrdenství, kterou vyvrcholil velikonoční oktáv. Svatý otec pronesl krátkou homilii, z níž vyjímáme:

„V srdci mnohých zní otázka: proč dnes Jubileum milosrdenství? Jednoduše proto, že církev je v této chvíli velkých epochálních změn povolána nabízet mocněji znamení přítomnosti a blízkosti Boží. Tato doba není určena k roztěkanosti, ale naopak k setrvání v bdělosti a má v nás probudit schopnost hledět k tomu, co je podstatné. Pro církev je to doba opětovného nalezení smyslu poslání, které nám svěřil Pán v den Velikonoc, totiž být znamením a nástrojem Otcova milosrdenství (srov. Jan *20,21-23)".*

Podle zpráv Rádia Vatikán

Modlitba papeže Františka pro Svatý rok milosrdenství:

Pane Ježíši Kriste,
učil jsi nás být milosrdnými,
jako je milosrdný nebeský Otec,
a řekl jsi nám, že kdo vidí tebe, vidí Otce.
Ukaž nám svou tvář a budeme spaseni.

Tvůj láskyplný pohled osvobodil Zachea
a Matouše z otročení penězům,
cizoložnici a Marii Magdalénu
od hledání štěstí jen ve stvořených věcech,
přiměl Petra plakat, když tě zradil,
a zaručil kajícímu zločinci ráj.
Dej, ať každý z nás
slyší tvá slova určená samařské ženě,
jako bys je říkal nám:
„Kdybys tak znala Boží dar!"

Ty jsi viditelnou tváří neviditelného Otce,
Boha, který projevuje svou všemohoucnost
nejvíce odpouštěním a milosrdenstvím:
dej, ať je církev pro svět
tvou viditelnou tváří, tváří svého Pána,
vzkříšeného a oslaveného.

Tys chtěl, aby také tvoji služebníci
byli podrobeni slabosti,
a tak mohli soucítit s těmi,
kdo se potýkají s nevědomostí a omylem:
dej, ať každý,
kdo se s jediným z nich setká,
zakusí, že ho Bůh očekává,
miluje ho a odpouští mu.

Sešli svého Ducha
a posvěť nás všechny jeho pomazáním,
aby se Svatý rok milosrdenství
stal rokem Hospodinovy milosti
a aby tvá církev s obnoveným nadšením
mohla přinášet radostnou zvěst chudým,
vyhlásit svobodu zajatým a zdeptaným
a navrátit zrak slepým.

Na přímluvu Panny Marie,
Matky milosrdenství,
o to prosíme tebe, jenž žiješ a kraluješ
s Otcem a Duchem Svatým na věky věků.

Amen.

Svatý otec František o manželství

Tématu rodiny se při svých středečních generálních audiencích věnuje papež od prosince loňského roku, přinášíme některé myšlenky z jeho posledních promluv.

Proč tolik mladých nevstupuje do manželství?

První Ježíšův zázrak se uskutečnil na svatbě v Káni Galilejské, tedy v kontextu manželství. *„Ježíš začíná své zázraky právě u tohoto mistrovského díla, kterým je manželství, na svatební oslavě. Tak nás učí, že vrcholným dílem společnosti je rodina: muž a žena, kteří se milují! Toto je vrcholné dílo!"*

Za neochotou vstupovat do manželství se často skrývá strach

Mnoho mladých lidí však v současnosti do manželství nevstupuje, ačkoliv zároveň touží po stabilním vztahu. *„Myslím, že se musíme velmi vážně zamýšlet nad tím, proč se tolik mladých 'necítí' na manželství. Je zde tato kultura provizorních věcí, všechno je provizorní a zdá se, že nic není definitivní."*

Hlavní příčinou může být strach partnerů, že se spletou nebo jejich vztah selže.

Stále rychleji a častěji se také rozbíjí vztahy, což vede děti k podvědomému pocitu, že manželství je pouze poutem *„na dobu určitou"*. Děti bývají vždy první a nejdůležitější obětí konfliktů mezi partnery.

Nerovnost muže a ženy je „zjevným skandálem"

Příčinou neochoty mladých uzavírat manželství není emancipace žen. Podobný názor je pouze projevem mužského šovinismu, který odporuje víře.

Křesťanství naopak nese poselství *„radikální rovnosti"* manželů. Muž i žena jsou si rovni a vzájemně se doplňují.

„My, křesťané, musíme být v této věci náročnější. Například musíme s větší rozhodností podporovat právo na stejnou odměnu za stejnou práci. Proč se považuje za samozřejmé, že ženy musí vydělávat méně než muži? Ne! Oba mají stejná práva. Nerovnost je zjevným skandálem!" Současně je však třeba ocenit mateřství a otcovství.

Nejlépe hovoří o manželství dobrý život rodiny

Nejpřesvědčivějším argumentem pro manželství je dobrý život křesťanské rodiny. *„Neexistuje lepší způsob, jímž by šlo popsat krásu svátosti! Manželství požehnané Bohem chrání ono pouto mezi mužem a ženou, kterému Bůh požehnal na samém počátku stvoření světa."*

Manžele vyzývám, aby pozvali Ježíše do svého vztahu. *„Nebojme se jej pozvat na svatební oslavu, do našeho domu, aby byl s námi a chránil naší rodinu. A nebojme se pozvat také jeho Matku Marii! Křesťané, pokud se berou 'v Pánu', jsou přetvářeni v účinné znamení Boží lásky."*

(Z katecheze 30.5. 2015)

* * *

Církev potřebuje odvážnou věrnost manželů

„Milovat jako Kristus miluje církev - to vyžaduje odvahu." Manželství je mnohem víc než *„květinová výzdoba, šaty a fotografie."* Křesťanské manželství je obrazem lásky mezi Kristem a církví. *„Nepředstavitelná důstojnost!"* Tento duchovní rozměr vztahu je *„vznešený a revoluční"* a zároveň *„jednoduchý a dosažitelný každému muži a každé ženě, kteří se svěřují Boží milosti"*.

Milovat vlastní ženu jako Kristus miluje církev

Mužům připomínám slova sv. Pavla, podle něhož mají milovat své ženy tak, *„jako Kristus miloval svou církev a vydal sám sebe za ni"*: *„A vy, zde přítomní manželé, rozumíte tomu? Milovat vlastní manželku jako Kristus miluje církev – to je míněno vážně, nikoli žertem! Účinek této radikální oddanosti požadované po muži láskou a důstojností ženy podle příkladu Krista, musel být v samotné křesťanské komunitě mimořádný."*

V této oblasti vzájemného respektu a oddanosti manželů přineslo evangelium *„semínko novosti"*, jež v průběhu dějin kultury pomalu zrálo, nakonec však převážilo.

Církev je zapojená do každého manželství

Církev plně zapojená do příběhu každého manželství: Roste jeho úspěchy a strádá jeho nezdary. *„Musíme se však vážně ptát: Přijímáme my sami jakožto věřící a také jako pastýři až do nejzazších důsledků tento nerozlučitelný svazek dějin Krista a církve s dějinami manželství a lidské rodiny? Jsme ochotni tuto odpovědnost na sebe seriózně brát? Znamená to, že každé manželství jde cestou lásky, kterou Kristus chová k církvi. A to je velkolepé!"*

Církev potřebuje věrnost manželů

Církev potřebuje *„odvážnou věrnost"* manželů. Směr cesty Božího lidu je totiž vyznačen navždy, a jedná se o *„trasu lásky, mít rád tak, jak miluje Bůh"*.

„Muži a ženy dostatečně odvážní, aby nesli tento poklad v 'hliněných nádobách' svého lidství, jsou bytostným zdrojem pro církev a pro celý svět. Bůh jim za to natisíckrát žehnej!"

(Z katecheze 7. 5. 2015)

* * *

Tři slova pro pokojný život v rodině

Na pomyslné vstupní bráně k pokojnému životu v rodině jsou napsána tři slova: *„dovolíš?"*, *„děkuji"* a *„promiň"*. Tato slova mohou ochránit domov i uprostřed zkoušek; jejich absence postupně působí trhliny, které mohou vztah zničit.

Za těmito slovy však musí být zároveň upřímný postoj toho, kdo je vyslovuje. I zdvořilost může být maskou, jež *„ukrývá špatnosti"*. I ďábel se při pokoušení Ježíše zaštiťoval *„chováním džentlmena"*, avšak odváděl od pravdy o Boží lásce.

Nepovažovat vše za samozřejmé

Důvěrnost neopravňuje manžele k tomu, aby považovali vše za samozřejmé. Čím hlubší je láska, tím více vyžaduje respektování svobody a schopnost čekat, až druhý otevře dveře svého srdce.

„Dříve, než uděláme v rodině nějakou věc, (zeptejme se): 'Dovolíš? Mohu to udělat? Líbí se ti, když to udělám?' Tato zdvořilá a láskyplná mluva je pro rodiny tak dobrá."

Křesťan, který nedokáže děkovat, zapomněl Boží mluvu

Druhým slovem je „děkuji". V současné společnosti bývá vděčnost často pokládána za projev slabosti. Cesta k nápravě společnosti vede skrze výchovu k vděčnosti v rodinách: *„Této tendenci je třeba čelit v lůně rodiny samotné. (...) Pokud se z rodinného života tento styl vytrácí, mizí také ze společnosti. Vděčnost je pro věřícího samotným jádrem víry. Křesťan, který nedovede děkovat, zapomněl Boží mluvu. A to je nepěkné. Připomeňme si otázku, kterou položil Ježíš po uzdravení deseti malomocných, když se jenom jeden vrátil, aby poděkoval"*.

Kde chybí omluva, začíná ubývat vzduchu

Třetí slovo je *„promiň"*. Pokud toto gesto chybí vznikají ve vztahu trhlinky, které se zvětšují, až se z nich stanou hluboké příkopy. *„V domě, kde se o odpuštění neprosí, začíná ubývat vzduchu, vznikají stojaté vody. Mnohé zraněné city, mnohé trhliny v rodinách začínají, když se vytratí toto cenné slovo - 'promiň'."*

Manželé by proto neměli uzavírat den, aniž by se usmířili. Hlavním problémem vztahu není, pokud se partneři hádají. *„Problém vzniká, zůstane-li ten pocit do druhého dne. Proto, pokud jste se hádali, nikdy v rodině nekončete den bez usmíření. Jak se mám usmířit? Kleknout si na koleno? Ne! Stačí drobný projev něhy beze slov. Nikdy však neskončit rodinný den bez usmíření."*

(Z katecheze 14. 5. 2015)

* * *

Někteří spolu žijí, ale doopravdy jeden druhého neznají

Láska by neměla být založena na prchavých emocích, *„nemůže být improvizovaná, nejedná se o něco, co činíte z jednoho dne na druhý."* ... *„Svoboda odevzdání se jednoho druhému je rozhodnutí, které vyžaduje vědomý soulad. Není to o pouhé vzájemné přitažlivosti, o emocích, chvilkovém momentu nebo fázi. Je to cesta."*

Slovo k otázce předmanželského sexu. *„Těm, kteří chtějí mít všechno okamžitě, se při první překážce či výzvě také vše okamžitě zhroutí."*

Dnešní společnost a kultura ve své lhostejnosti k manželství mladým lidem v předmanželské situaci nikterak nepomáhá. Je třeba účastnit se na přípravných předsvatebních kurzech, kterým se snoubenci často vyhýbají. *„Pravdou je, že zde objeví příležitost, často jedinečnou, zamyslet se nad svým vztahem přesahující povrchní termíny. Ano, mnoho z těchto párů spolu žilo dlouhou dobu, dokonce intimně. Někteří spolu žijí, ale doopravdy jeden druhého neznají."*

Modleme se za mladé lidi, kteří se připravují na manželství, aby tato záležitost neprobíhala pouze povrchním a světským způsobem, ale s moudrostí, nadějí a radostí rodící se z jejich víry v Krista.

(Z katecheze 27. 5. 2015)

Podle Rádia Vatikán a zpráv České biskupské konference

1. svaté přijímání 31. května 2015

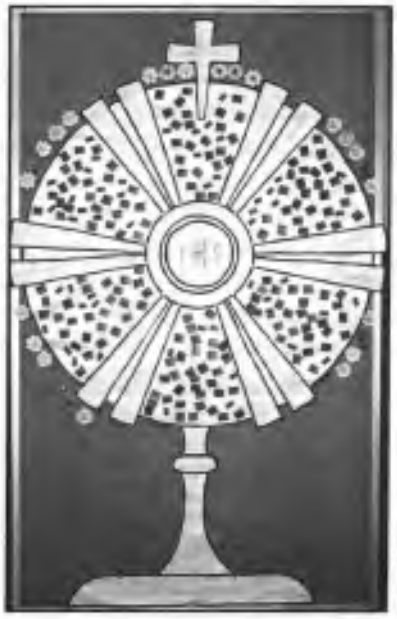
v České katolické misii sv. Cyrila a Metoděje v Chicagu

Dolní řada z leva do prava: Jessica Dudášová, Klára Cíchová, Matthew Herz, Sebastian Ott
Horní řada z leva do prava: Nela Sedlářová, Lilliam Dočkalová, Eliška Thořová, Erik Machala (byl současně pokřtěn), Daniel Smažil

24.dubna 2015 přijal křest a poprvé Tělo Páně
Victor Šmida

Děti připravily Pánu Ježíši
duchovní svatostánek ve svých srdcích.
Každý kamínek na monstranci nebo květ okolo
značí modlitbu, dobrý skutek nebo sebezápor

Dny Prahy v Chicagu

Oslava české historie v Chicagu - červen 2015

Krátce poté, co lidé z českých zemí znovu nabyli svobodu v roce 1989, se Praha a Chicago staly sesterskými městy a vytyčily si cestu pro znovuobjevení svého společného původu a vytvořily fórum pro výměnu myšlenek o umění, vzdělání a kultuře. K výročí 25 let tohoto partnerství pořáda Město Praha a Konzulát ČR v Chicagu festival Dny Prahy. Na oslavách budou přítomni představitelé obou měst - Adriana Krnáčová, primátorka hlavního města Prahy; Rahm Emanuel, starosta Chicaga; Bruce Rauner, guvernér státu Illinois; Petr Gandalovič, velvyslanec České Republiky v USA a Andrew Schapiro, Americký velvyslanec v České Republice. Připomeneme si historii bohatou na fascinující osobnosti (Antonín Čermák, Jiří Halas, Frank Jirka, Ray Kroc, Evžen Cernan, Jim Lovell, Kim Novak, Jim Petercik a mnoho dalších). Na programu jsou koncerty, výstavy, gala večer i filmový festival.

Koncert, výstava, historie | 10. června

"THIS IS PILSEN: BOHEMIAN PAST, LATINO PRESENT"
Hudba: Ondřej Havelka a jeho Melody Makers Vivian García, Esso Afrojam Funkbeat & speciální host
Výstava: Viktor Valášek, Diana Solís
Historie: „Češi & Chicago" připravili Thomas Gaulkin & Irena Čajková
Zahájení výstavy 6:30 p.m., Koncert: 8 p.m. - Výstava bude k shlédnutí do pátku 31. července 2015
Thalia Hall, 1807 South Allport Street, Chicago, IL 60608
Vstupné: Stání – $ 15, Balkón – $ 22

Výstava | 12. června - 31. července

"TREASURED LEGACY" - ALFONS MUCHA & JARMILA MUCHA PLOCKOVÁ
Otevírací doba galerie: čtvrtek – pátek, 10 a.m. - 5 p.m., sobota, 11 a.m. – 5 p.m.
Maya Polsky Gallery. 215 West Superior Street #1E, Chicago, IL 60654
Vstup volný

Společenská událost | 12. června

GOLDEN PRAGUE GALA, hrají Ondřej Havelka a jeho Melody Makers
Koktejl: 6:30 p.m., Večeře: 7 p.m.
University Club, 76 East Monroe Street, Chicago, IL 60603
Vstupné: $ 175

Koncert | 13. června

PRAGUE ROCKFEST, vystoupí Jim Peterik of the Ides of March
Eggnoise, Kateřina & Barbara García, Worldband & další
Hřiště pro děti, české jídlo, pivo & suvenýry
Hudební program: 2 p.m. – 9:30 p.m.
Cicero Community Park, South 53rd Avenue, Cicero, IL 60804
Vstup volný

Výstava | 15. června

DEDIKACE SOCHY PRO VÁCLAVA HAVLA
Předávací ceremonie: 9 – 10 a.m.
Chicago City Hall: pondělí 15. června - pátek, 28. srpna 2015
Chicago City Hall, 5th Floor Lobby, 121 North LaSalle Street, Chicago, IL 60602
Vstup volný

Film | červen

"PRAGUE DAYS – CZECH THAT FILM"
"Zakázané Uvolnění" - 7. & 9. června, "Fair Play" – 13. & 16. června.
"Pojedeme k moři" - 21. & 23. června, a "Krásno" – 28. & 30. června
Speciální projekce "Pojedeme k moři" za účasti herce Jiřího Mádla, úterý 23. června
Gene Siskel Film Center, 164 North State Street, Chicago, IL 60601
Vstupné: Dospělí: $ 11, Studenti: $ 7, Mládež (6-17 roků): $ 7, Členové: $ 6

Další informace najdete na: www.praguedayschicago.com

Svec & Sons

Funeral Home

Owned and Operated by the Svec Family since 1915

6227 WEST CERMAK ROAD, BERWYN, IL 60402

Private Parking

(708) 484-2050 (773) 242-2027

Zde mluvíme také česky

České rádio v Chicagu

Vás zve k poslechu hudby z naší vlasti

na rádiové stanici 1450 AM

v neděli v 9.00 a.m.

a na Internetu

http://www.wcev1450.com

a stiskněte tlačítko SURFERS NETWORK

Czech voice of Cleveland

WHKW 1220 AM

WHKW 1440 AM

Sundays: 3.03 - 5.00 p.m. Cleveland Time

Sundays: 2.03 - 4.00 p.m. Chicago Time

Host: Joe Kocab

Listen on the Internet:

www.whkwradio.com

CZECH CATHOLIC UNION

5349 Dolloff Road

Cleveland, Ohio 44127

Fraternal Life Insurance

Since 1879

1-216-341-0444

Robert L. Cermak, President

Chicago Representatives

Loretta Moravecek 1-708-484-3162

Dolores Jacklin 1-630-968-1292

Marik Baken

Funeral Services Ltd.

Barbara Marik Baken

Owner Director

In association with

Conboy's Westchester Funeral Home

10501 West Cermak Road

Westchester, Illinois 60154

Other Funeral Home locations available upon request

Direct Line: 773-910-3400

Chapel: 708-562-5900

e-mail:

marikbaken@sbcglobal.net

Continuing the Marik Family Tradition of Funeral service

Upřímná vzpomínka

Před osmnácti roky 8. června 1997 na Boží zavolání odešel náhle z našeho středu můj milovaný manžel, starostlivý a dobrácký otec, dědeček a strýc, pan

Henry Vicenik

rodák ze Zahorovic na Moravě

Všem přátelům v rodné vlasti i jeho osobním
a spolkovým přátelům v USA,
kteří si na něj dosud pamatují,
děkujeme za vřelou modlitbu a upřímnou vzpomínku
u příležitosti 18. výročí jeho odchodu na věčnost.

Vlasta Viceniková, manželka
Henry a Barbara, Thomas a Mary Vicenik, synové a snachy
Deborah a James Hojnicki, dcera a zeť
Henry a Jenny, Jonathan a Jena Vicenik
Rachel a William Irwin
Danielle a Thomas Hojnicki, vnoučata
Matthew, Hugh, Corrine a Roselee Vicenik, pravnoučata

Káblovka

Česká a Slovenská televize

- na šedesát českých a slovenských programů
- hlavní programy s časovým posunem pro USA
- možnost záznamu všech pořadů
- napojení přímo na televizor bez počítače

Za jednu cenu $ 28.99 na měsíc máte dvě služby:

Kablovka.com i Online TV1.com

Veškeré informace podá a instalaci zařídí česky mluvící technik
Volejte: Libor Kobza 708 - 328 – 5173

Česká Misie Vás srdečně zve na

RUMMAGE SALE

5. a 6. června 2015 od 9.00 AM do 5.00 PM
12. a 13. června 201 od 9.00 AM do 5.00 PM

v areálu Českého kostela
9415 Rochester Ave., Brookfield, IL 60513

Nabízíme:
Šaty, hračky, sportovní potřeby, domácí a kuchyňské potřeby, elektroniku a mnoho dalších věcí.

Prosíme členy a přátele misie o darování dalších vhodných věcí pro tuto akci.

Prosíme však, noste jen věci čisté a kvalitní, co patří do odpadu vyhoďte hned doma.

Nábytek se letos neprodává!!!

Za pomoc předem děkujeme.

Informace: 708 - 255 5117 nebo 708 - 533 1050

Czechoslovak American Congress

presents its 31st Annual

Czechoslovak Festival

Sunday, July 26, 2015

JC/EHLERT PARK
4400 Elm Ave (at Congress Park Ave), Brookfield, IL
One block East of Maple – South of Ogden
11:00 a.m. until 5:00 p.m.

Traditional Foods & Drinks – Booths – Live Music – Dancing

Featuring:

Czechoslovak American Musicians Club / The Tonemasters
United Moravian Societies' Sohajka Dance Group
Free Admission!

Come and enjoy yourself for awhile – *BRING EXTRA CHAIRS!*

Moravská Kulturní Společnost
Pořádá

Oslavu 50. Výročí

v Sobotu 18. Července 2015

The Willowbrook Ballroom
ve Willow Springs, Illinois

$50.00 za osobu
Cena zahrnuje večeři
Bar se platí zvlášť

Hraje Cimbálová Muzika
Morava
z České Republiky
také vystupuje taneční skupina
Moravské Kulturní Společnosti

Pro další informace, volejte: 630-325-3873
nebo emailem
moravianculturalsociety@yahoo.com

Srdečně Vás zveme na

PIKNIK

na zahradě
České misie

9415 Rochester Ave.,
Brookfield, IL 60513

v neděli 21. června 2015
od 12:00 v poledne do setmění

K poslechu, zpěvu
a tanci hraje

CIMBÁLOVÁ MUZIKA

pod vedením
Petra Lanžhotského

K jídlu budou připraveny teplé uzeniny, ražniči, bramboráky, langoše a výborné pečivo všeho druhu. K pití bude chlazená Plzeň, víno a limonády. Také nebude chybět zmrzlina.

Vstup volný

Informace:
708 - 255 5117 nebo 708 - 533 1050

Velký divotvůrce z Belgie

P. Paul von Moll (1824–1896)

I když P. Paul von Moll (1824–1896) dosud nebyl prohlášen za svatého, byl tento přívětivý kněz, benediktin – jako druhý Vincent de Paul a podobný svatému faráři arskému – svým působením znám daleko za hranicemi své vlámské domoviny. Jeho příslovečná láska patřila stejně tak chudým a trpícím, jako i velkým tohoto světa. Všem ji prokazoval nespočetnými uzdraveními, zázraky a upřímnými otcovskými radami. Svědkové té doby shrnuli jeho život do jediné věty ze Skutků apoštolů: „...chodil a konal dobro a uzdravoval všechny...; neboť Bůh byl s ním." (Sk 10,38)

Franz Luyckx, budoucí P. Paul, vyrůstal jako syn zámožného rolníka ve vlámském městě Moll, v provincii Antverpy. Jako 24letý vstoupil v roce 1848 do benediktinského kláštera v opatství Termonde. O deset let později přijal kněžské svěcení a pro 34letého P. Paula von Moll započal intenzivní apoštolát modlitby a odříkání.

Především však měl charisma konat zázraky a uzdravovat a tento dar věrně a oddaně využíval téměř čtyřicet let; až do konce svého života. Bůh ho pověřil tímto vznešeným posláním, když jednou v důsledku plicní nemoci téměř zemřel: „Lékaři mi už neuměli pomoci. Tu se mi zjevil Ježíš spolu s nejblahoslavenější Pannou Marií, svatým Josefem a svatým Benediktem. Panna Maria mě chytila za ruku a Spasitel položil svoji pravici na moji hlavu a řekl mi: »Budiž uzdraven! Od nynějška budeš žít k útěše velkého množství lidí. Dám ti všechno, oč mě požádáš pro druhé.« V tom okamžiku jsem byl uzdraven." Hrabě A. de Ségur v pařížských novinách *L'Univers* o P. Paulovi napsal: „V plnění svého božského poslání ustoupila jeho osoba zcela do pozadí, a to až tak hodně, jako by on byl pouhým svědkem, pouhým poslušným nástrojem. Ve své pokoře připisoval svoje charisma konat zázraky svatému Benediktovi, avšak mezi svými vlámskými rodáky zanechal dojem velké svatosti."

Ve dne v noci

S P. Paulem se dalo vždy počítat, protože spal jen málo, často dokonce vestoje, opíraje se zády o stěnu (tuto metodu jednou se šibalským mrknutím oka „doporučil" i jednomu svému příteli). Od páté hodiny ráno na něho v klášteře čekaly zástupy lidí, dokonce až z Ameriky. Hrabě de Ségur dále píše: „To, co duše na tomto Božím muži nejvíce přitahovalo, byla jeho dobrota, jeho milosrdenství, jeho jemný lidský soucit, což se spojovalo s jeho nadpřirozenou prozíravostí. Svými rychlými a konkrétními odpověďmi pomohl každému odhalit a pochopit příčinu jeho nemoci či vnitřní zkoušky, stejně tak i poznat zaručené prostředky a podmínky k dosažení žádaných milostí. Někdy jim ukázal i jejich nejtajnější skutky a nejskrytější myšlenky, v jejich duších četl jako v otevřené knize."

Nemocní, ochrnutí či slepí byli uzdraveni okamžitě, anebo když splnili úkol, kterým byla modlitba či novéna ke svatému Benediktovi.

Němými svědky těchto uzdravení jsou stovky berel zanechaných v klášterním kostele. Jednoho těžce postiženého povzbuzoval: „Chlapče, polož svoji berlu na podstavec svatého Benedikta, pak budeš chodit!" On tak učinil a hned se slzami radosti vyběhl ven z kostela. Jinému zase přikázal: „Vezmi svoje berle a při proměňování je polož na klekátko, na kterém se přijímá Eucharistie!" Mládenec poslechl a byl uzdraven. Skrze kněžské ruce P. Paula se stalo tolik zázraků, že někdo jednou výstižně poznamenal: „Člověk by si skoro myslel, že tento kněz koná zázraky ze zvyku a jakoby pro ukrácení času."

Počet těch, kteří u P. Paula našli pomoc, se odhaduje na milion. O to překvapivější je fakt, že benediktinští kněží – jak v městě Termonde, tak i v klášteře Steenbrugge, který sám založil a kde byl dlouhá léta převorem a zpovědníkem všech mnichů – o charismatu svého spolubratra téměř nic nevěděli. Stejně tak to bylo i v opatství Affligem, které zažilo rozkvět právě v době jeho působení. Každý si, přirozeně, všiml popularity tohoto skromného a zdrženlivého mnicha. Devět desetin všech návštěv kláštera – ať už z domova, či ze zahraničí – přicházelo kvůli němu, právě tak jako záplava dopisů z Belgie, Francie, Německa, Anglie, Holandska, Rakouska, Itálie a Ameriky. I přesto spolubratři nedokázali pochopit jeho výjimečné charisma. Před jejich zraky zůstalo natolik skryto, že mladý P. Benedikt z kláštera Steenbrugge, těžce nemocný tuberkulózou, šel na prosebnou pouť za uzdravení do Lurd. Prorok ve vlastním domě nic neznamenal! O to víc si ho vážil biskup Faict z města Brugge, který řekl: „Otec Paul von Moll je světec!"

Mnohá vyslyšení

Nejednou se stalo, že tento dobrotivý divotvůrce už vyčkával u brány, zda se tam neobjeví nějaká „ztracená ovečka". Zvon u klášterní brány se ozýval dokonce i v noci. Jak překvapený byl jistý mladý muž, když mu v jednu hodinu v noci otevřel na cestu připravený sám P. Paul, pro něhož přišel kvůli svému umírajícímu bratrovi! Po vysloužení svátostí řekl P. Paul nemocnému: „Už byl nejvyšší čas! Kdybych nepřišel, tuto noc byste nepřežil. Nyní se ale uzdravíte a dožijete se vysokého věku."

Rovněž hospodyně jistého faráře z města Gent, která měla rakovinový nádor na páteři, byla překvapená, že P. Paul ji už

očekával a vítal ji se slovy: „Dnes jsem měl odcestovat, ale jelikož jsem věděl, že přijdete, zůstal jsem sám doma. Ano, samozřejmě, pomohu vám. Musím vám pomoci, jelikož vím, jak se léčí rakovina." Dal jí medailku svatého Benedikta a vyzval ji, aby se k němu pomodlila novénu. Udělala to a zanedlouho byla z rakoviny vyléčena.

Dne 19. března 1878 cestovala jistá řeholní sestra s ochrnutým, němým děvčetem, sirotkem, do města Termonde a starostlivě přemýšlela, jak se – dopředu neohlášená – dostane ze stanice do vzdáleného kláštera. Sotva přišly do města, přistoupil k nim jeden kočí a řekl: „Sestřičko, otec Paul mě pověřil, abych vás obě přivezl do kláštera a po obědě znovu pro vás přišel." Když P. Paul spatřil malého sirotka, slíbil jí: „Budeš uzdravena." A pak se obrátil k sestře: „Pomodlete se dvě novény, a pokud to nebude stačit, pomodlete se třetí!" Jednou ráno, na začátku třetí novény, ochrnuté a němé dítě bez jakékoliv námahy vstalo z postele a živě začalo hovořit. Také dceru jednoho kováře z Vieux-Dieu, která byla krátce před těžkou operací, přivezli rodiče k P. Paulovi do kláštera v Termonde. Ačkoliv je nikdy předtím neviděl, při pohledu na ně plný soucitu řekl: „Už včera jsem na vás čekal v Antverpách. Vaše dcera bude uzdravena."

Podle názoru tohoto svatě žijícího benediktina si lidé od něho nikdy nevyprošovali dost. Při rozloučení se často s dětskou naléhavostí zeptal: „Doma jsou všichni zdrávi? Nechcete si už nic více vyprosit?"

Po přečtení dopisu jistého učence byl velmi zklamán: „Ale vždyť on o nic nežádá!" Jednoho dobrého přítele z obce Oostkamp povzbudil: „Žádej si ode mne, co jen chceš, a já ti to vyprosím."

P. Paul von Moll nevynechal žádnou příležitost, aby nevyužil svoje charisma. Jednou v aleji kláštera Steenbrugge potkal na procházce žákyně a všiml si mezi nimi jedné dívky se širokým kloboukem na hlavě. P. Paul jí jej sundal z hlavy a řekl: „Moje malá, tvoje oči jsou velmi nemocné. Musíš být bezpodmínečně uzdravena. Vezmi si medailku, nos ji a pěkně se modli k svatému Benediktovi." Dva dny nato její oční nemoc zcela zmizela.

Jindy přišel P. Paul v Antverpách na jedno staveniště, kde pracovalo 20 dělníků. Obrátil se na jednoho z nich, který měl ovázanou ruku. Povzbuzoval ho: „Nezahálejte! Do práce! Odvažte si obvaz ze své vykloubené ruky!" Dělník poslechl a hned bez jakékoliv bolesti odtlačil těžká kolečka.

Jednou P. Paul docela jednoduše řekl jisté ženě, kterou uzdravil: „Buďte tak laskavá a pozvěte všechny vaše známé a přátele, kteří jsou nemocní, aby mě navštívili, a já je všechny uzdravím." A jednou v neděli z kazatelny vyhlásil: „Už dlouho mezi vámi nebudu. Vy všichni, které něco tíží, a všichni, kteří máte starost o svůj dobytek, přijďte ke mně a já vám všem pomohu."

Moc nad zvířaty a přírodou

P. Paul von Moll, podobně jako jeho nebeský patron svatý Pavel, se skutečně stal vším pro všechny. Jeden statkář z blízkosti kláštera Steenbrugge vzpomínal: „On byl skutečně zosobněnou dobrotou, pravým otcem, splnil nám dokonce i ta nejtajnější přání. Jeho příchod byl pokaždé požehnáním. Měl soucit i se zvířaty. Když jedno tele ve stáji dokonávalo, naklonil se nad sotva dýchající zvíře, něžně je pohladil a řekl: »Už je mu lépe, ano, zdá se, že je uzdraveno. Napojte je!« Když jsme před telátko postavili vědro s vodou, hned vyskočilo, pilo plnými doušky a bylo čilé, jako by se nic nestalo."

Existuje nespočet příkladů, které ukazují na mocnou pomoc P. Paula – ať už při nákazách dobytka, v čase nebezpečí bouřky a krupobití v době žní, anebo při přemnožení housenek, červů, pavouků, slimáků a hmyzu na poli. Vzpomeňme jen jednu pěknou příhodu: Když na poli s krmnou řepou způsobily velkou škodu různé druhy hmyzu, obrátil se majitel na známého divotvůrce, který mu přikázal: „Zakopej dvě medailky svatého Benedikta příčně v protilehlých koutech svého pole!" Rolník poslechl a přesně si zapamatoval místo, kam do země vložil obě medailky, aby později našel tuto vzácnou vzpomínku na P. Paula. Hned druhý den na poli už žádný škodlivý hmyz nebyl. Zvědavostí poháněný rolník vykopal medailky, které ke svému údivu našel obklopené desítkami tisíc kusů uschlého hmyzu. Pečlivě uschoval jedinečnou „sbírku hmyzu" a nakonec ji přinesl jako důkaz o zázračné moci světce do benediktinského kláštera. Dokonce i po smrti P. Paula se udály nápadné, veterinárně ověřené zázraky, když rolníci plní důvěry přiložili medailku svatého Benedikta k nemocným zvířatům a nebo ji zavěsili ve stáji; často tam umístili dopis či obrázek divotvůrce.

V městech a na cestách

Mnoho návštěv konal P. Paul von Moll v Antverpách, Bruselu a Mechelenu. Sotva se zpráva o jeho příchodu rozšířila, přicházely stovky hledajících pomoc a na cestě se tvořily dlouhé řady čekajících. Mnich, který znal nouzi utrápených lépe než oni sami, se s nimi modlil, uzdravoval, žehnal, dával rady při volbě povolání, prorokoval budoucnost, odhaloval jejich skryté hříchy, vedl k lítosti a ke zpovědi. Přinášel útěchu i do mnohých belgických klášterů, nemocnic, domovů a věznic. Všude uzdravoval s takovou pokorou a přirozeností, že to budilo dojem, jako by to bylo pro něho to nejsamozřejmější na světě. Slova, která říkal nemocným lidem, byla jednoduchá: „Jste nemocní; neznepokojujte se; pomodlíme se spolu a zítra budete zdrávi."

Také svoje nesčetné cesty vlakem, vždy třetí třídou, využíval P. Paul k tomu, aby obdaroval spolucestující nečekanými milostmi. Jeden benediktin z anglického opatství Downside napsal o své zkušenosti v čekárně železniční stanice města Brugge: „Všichni jsme tam mlčky seděli, když vstoupil řeholník se zavřeným breviářem. Jeho benediktinský hábit byl snad kdysi černý; i jeho klobouk byl starý a střevíce obnošené. »To je otec Paul z kláštera Steenbrugge,« zašeptal mi jistý kněz. A já jsem měl radost, že jsem viděl toho dobrého muže, o kterém jsem už tolik slyšel. Tu vstoupila do čekárny stará žena, šla rovnou k P. Paulovi a prosila ho, zda by jej mohla brzy navštívit v klášteře. »Jen mi povykládejte o vašich starostech tady,« povzbudil ji. »Ale můj vlak přijede hned,« odpověděla. »Nic se nebojte, bude mít zpoždění dvacet minut!« prorokoval kněz. Když to uslyšel přednosta stanice, hlasitě se rozesmál. Ale žena začala klidně předkládat svoje úmysly shrbenému mnichovi. Vlak přijel – opravdu přesně s dvacetiminutovým zpožděním."

Jindy se při cestě vlakem z Antverp do obce Stabroek najednou po osmi kilome-

trech pokazila parní lokomotiva. Když se čekalo na náhradu, cestující vystoupili a udělali si piknik na otevřeném prostranství. Dobrý kněz se však vydal na cestu a řekl: „Jen se podíváme, zda je porucha na stroji tak velká, jak nám to namluvili." U lokomotivy stáli dva bezradní strojvedoucí a několik spolucestujících, mezi nimi i jeden pán s vycházkovou holí. Tu si otec benediktin bez okolků půjčil a strčil ji do nejbližší roury. Když se v ní vrtal, obrátil se na oba strojvedoucí: „Zdá se mi, že je tato roura ucpaná. Vyčistěte ji!" Oba se nahlas vysmáli starému mnichovi, který chtěl opravit lokomotivu vycházkovou holí. Také okolostojící potřásali hlavami. „Zkuste to," přikázal kněz teď už vážným tónem. „Dejte se do práce! Bude dobře fungovat, protože jsem to já, kdo vám to říká!" Tu oba strojvedoucí ihned poslechli, jakoby donuceni vyšší autoritou, a k velkému úžasu všech se vlak dal do pohybu.

Všechno má svoji cenu

Byli i takoví, kteří si ho dobírali jako „obchodníka s medailkami" a dělali si z něho posměch. Většinou stačil, jako u P. Pia, jeden jediný pohled tohoto světce a ti, kdo ho podceňovali, osočovali či pronásledovali, padli přemoženi milostí na kolena a následovali ho do zpovědnice, kde jim odhalil nejtajnější hříchy jejich života. Ale pouze zvenku vypadaly některé věci jako hračka. „Až poslední den se lidé dozvědí, co jsem vytrpěl. V noci často přichází satan a mučí mě, ale nemohu si stěžovat, protože mě utěšuje Matka Boží," svěřil se P. Paul jedné řeholnici. Skutečně přinášel za každou darovanou milost oběť z lásky. Často se dlouho modlil u nemocných a vnitřně tak velmi trpěl spolu s nimi, že mu na čele vystoupily kapky potu. Nejednou ho bylo slyšet, jak řekl: „Mnoho mě stálo dosáhnout této milosti."

Jiným přislíbil: „Pomohu vám nést váš kříž. Modlím se s vámi."

Tak to bylo v případě jednoho starého muže, který se v klášterním kostele o berlích a jen s námahou vlekl k P. Paulovi. Ten ho tam však nechal stát a dvakrát se pomodlil křížovou cestu, než starci vzal hole a položil je k soše sv. Benedikta. Nyní to byl vděčný stařec, který se sám od sebe, bez námahy a plný zbožnosti pomodlil křížovou cestu.

„Z lásky k Tobě, Ježíši!"

Jedné duchovní dceři napsal do Antverp: „Vyčítali mi, že jsem vždy kázal o Boží lásce. Tak jsem s tím přestal, ale Bůh mi dal pochopit, že ve všech kázáních, přednáškách a zpovědích musím mluvit o jeho velké lásce k lidem!" Neobyčejně krásné jsou jeho nespočetné dopisy, v nichž prosícím o pomoc, přátelům i neznámým osobám psal o Boží lásce, která z jeho přeplněného srdce přímo proudila. „Někdy jsem jí tak naplněn, že v sobě cítím dostatek síly k tomu, abych obrátil celý svět."

Ví se, že zanícený diskutér často vyšel ze zpovědnice až ve 23 hodin a v jeho cele na něho už čekalo mnoho duší z očistce, aby od něho získaly útěchu a osvobození. Kdy tedy P. Paul vybavoval svůj enormní korespondenční apoštolát, když dostával 30 dopisů denně? Nedivme se, že jednou napsal: „Nemějte mi to za zlé, když budu stručný, protože mi schází čas. Jsem přetížený prací a hromadami dopisů!" Tajemství, proč přece jen dokázal všechno starostlivě vybavit, prozradil jednomu důvěrníkovi: „Jsem vždy spojen s mým milým Pánem. On sám mi diktuje, co mám napsat. Boží láska je mým bohatstvím, mou radostí, mým pokrmem, mým pokladem, mojí útěchou, mým životem, mým vším." Proto začínal každý dopis stejnými slovy: „Z lásky k Tobě, Ježíši!" Potom si lidé v dopise mohli přečíst kupříkladu následující: „Kde chceš hledat a najít Boží lásku, když ne v Eucharistii? Zde je Ježíšova láska viditelná a vystavená k úctě. Často si s Ním povídej! Podívej se, co jen On vytrpěl z lásky k nám lidem: opovržení, potupu, údery, rány a nakonec smrt na kříži. Ano, Bůh dělá vše pro lidi. Budu se modlit, aby ti dal Ježíš poznat hodnotu kříže, protože jako apoštolové, tak i dnes každý utíká před křížem. Jen tu a tam někdo řekne: »Z lásky k Tobě, Ježíši!« Tento povzdech lásky je však jakoby otvorem ve tvém srdci, přes který okamžitě vniká Boží láska. V takových chvílích, když necítíš žádnou lásku nebo jen málo lásky, nereptej. Ďábel dělá všechno, co je v jeho moci, jen aby tě odradil od Ježíšovy lásky. Tehdy pověz v srdci: »O Ježíši, necítím žádnou lásku, ale v naději, že mi daruješ ještě více lásky, to přijímám s láskou.«"

Otevřeně, ale bez stěžování, se svěřil jedné řeholnici: „Pracoval jsem až do vyčerpání svých sil. Ale do posledního okamžiku mi nebude ležet na srdci nic důležitějšího než to, abych miloval Boha tou nejněžnější a nejvlídnější láskou a abych to přál všem lidem na celé zemi."

Místo posledního odpočinku P. Paula von Moll

Také slib, který dal P. Paul svému blízkému příteli z obce Oostkamp, si může vzít k srdci každý, kdo se s důvěrou obrátí na tohoto velkého divotvůrce: „Když jednou budu v nebi, tak mě o to více pros! Pak budu mít dost času na to, abych se o tebe staral, a moje moc bude ještě větší." On svoje slovo dodržel!

P. Paul von Moll zemřel 24. února 1896 na vodnatelnost. Jeho tělo, které po třech letech našli neporušené, dnes odpočívá v kostele opatství v městě Termon de, kde mnoho hořících svíček svědčí o nekončící oblíbenosti tohoto (nekanonizovaného) světce mezi lidmi. Dodnes se na jeho hrobě dějí zázraky a ze všech stran přicházejí svědectví o zázračně vyslyšených modlitbách.

Z Víťazstvo Srdca 98/2014
Překlad podle Světla 8/2015

Iro-skotské, východofranské a románské misie na území pozdější Velké Moravy

1. Úvod

O tom, že se latinská bohoslužba katolické křesťanské církve pro věřící lid na územích pozdější Velké Moravy sloužila minimálně už 50–100 let (nebo i mnohem déle) před příchodem slovanských misionářů sv. Konstantina-Cyrila a sv. Metoděje se dnes hovoří jen málo. Je sice dobře známo, že tito původem řečtí misionáři měli na území Velké Moravy „jisté problémy s latiníky", ale chápe se to někdy mylně tak, že příčinou byli hlavně arcibiskup salcburský, biskup pasovský, biskup řezenský a jejich latinští kněží, na území Velké Moravy působící. Také by se mohlo zdát, že nebýt nitranského biskupa Vichinga a jemu věrných latinských kněží problémy by nebyly. Není tomu tak! Analogicky k situaci po II. vatikánském sněmu (konal se v letech 1962–1965) zcela jistě také i v našich zemích po roce 863 existovala významná část prostých i společensky významných věřících, kteří u latinské liturgie zůstat chtěli. Buď ze setrvačnosti, nebo z obavy, že by se jejich přechod ke slovanské liturgii mohl chápat jako zrada. Anebo také proto, že měli k latinské bohoslužbě a ke způsobu jejího vykonávání citový vztah.

Pokusme si působení latinských misionářů, přicházejících do našich zemí ze západu, od jihozápadu a od jihu, poněkud přiblížit. Pokusme se představit si každodenní situaci už dříve přišedších latinských misionářů, jakož i situaci latinských kněží doma vychovaných a vysvěcených, která pro ně nastala po příchodu nových, prostými lidmi nadšeně vítaných misionářů z řecké Byzance. Tito noví a tak odlišní misionáři způsobili v poklidných působištích latinských kněží doslova pohromu! Snad potom lépe porozumíme neklidné situaci, vzniklé na Velké Moravě už za života sv. Konstantina-Cyrila a sv. Metoděje. Snad potom lépe vycítíme doslova výbušnou situaci, která nastala záhy po smrti svatého arcibiskupa Metoděje v roce 885.

2. Iro-skotské křesťanství na britských ostrovech a později i v Evropě. Svatý Kolumba z Iony a svatý Kolumbán z Bobbia.

Na britských ostrovech se křesťanství začalo šířit po vojenském průlomu Římanů do Velké Británie roku 43 n. l. Domácí Keltové byli pak uzavíráním manželství s Římany značně zromanizováni. V těch letech se započala a rozvíjela výstavba kostelů a budovala se domácí britská církev, přičemž britské křesťanství bylo v živém spojení s evropskou částí Církve. Britští biskupové se tehdy pravidelně účastnili církevních sněmů na evropské pevnině. Především pak udržovali přátelské styky a úzce spolupracovali s Církví žijící v Galii.

Biskup sv. Ninian († 432)

Také u Piktů, sídlících severně od římského valu v dnešním Skotsku, se poměrně brzy rozšířilo křesťanství. Stalo se tak především zásluhou misijního působení biskupa sv. Niniana († roku 432) a jeho žáků. Když pak římské legie pod náporem Piktů a Skotů opustily britský ostrov, římské panství na něm se zhroutilo. Došlo pak ke krvavým událostem a také k rozkolu místního křesťanství (způsobila to hereze zvaná pelagianismus). Rozkol byl zakončen až působením znamenitých biskupů, jakými byli dva galští biskupové Germanius z Auxerre a Lupus z Troyes (působili tam ještě roku 429 a 447) po nuceném odchodu Britů do západní hornaté části ostrova (Wales, Cornwall), u nich úspěšně působili příkladní a vzdělaní biskupové, především pak znamenitý biskup sv. David († roku 544).

Už někdy ve 3. století dospěly zvěsti o křesťanství z Británie a ze západní Galie na ostrov Eriu, který byl později přejmenován na Hyberniu – Irsko. Roku 431 papež Celestin I. (422–432) vyslal do Irska biskupa Palladia. Následujícího roku 432 (podle novějších poznatků to byl až roku 457 papež Lev I. Veliký) vyslal do Irska vynikajícího biskupa sv. Patrika, syna někdejšího římského úředníka. Ten však irskému křesťanství nedal podobu klášterní a mnišskou, ale západořímskou. Zdá se totiž, že právě sv. Patrik irské křesťanství nebudoval na organizaci klášterní a mnišské, jak to před ním činil sv. Ninian, ale před svěcením mnišských biskupů dával přednost svěcení biskupů světských, jakož i ustanovování světských kněží a jáhnů. Klášterní život mnichů se sice v jeho době v Irsku také ještě rozvíjel, ale spíše vlivem předchozího působení misionáře sv. Niniana († roku 432). Když pak sv. Patrik roku 461 zemřel, stal se postavou opředenou mnoha legendami, a postupně také irským národním symbolem!

Stěhování národů, jež od začátku 6. století probíhalo jak v Galii, tak i v Británii, vedlo k znatelnému úpadku západořímské části Církve. Galští a britští spolupracovníci sv. Patrika už neměli nástupců, proto v Irsku začal převažovat vliv mnichů a klášterů. Pociťovat bylo možné působení východního mnišství, zvláště egyptského. Tehdy v Irsku vznikaly četné nové kláštery, které postupně přebíraly roli

správců církve a funkci učilišť pro výchovu a vzdělávání duchovního dorostu. Irská církev od té doby neměla už diecézní zřízení! Opati klášterů převzali funkce světských biskupů, někdy dokonce i bez řádného biskupského svěcení. Pokud byli řádně vysvěcenými biskupy, pak se někdy stávalo, že své podřízené biskupy světili sami, bez normálně požadované asistence dalších 2 biskupů! Proto se tehdy stávalo, že na evropské pevnině takováto svěcení nebyla vždy uznávána za platná.

V Irsku, které bylo ušetřeno zmatků spojených se stěhováním národů, se církev vyvíjela vcelku isolovaně od ostatního světa. Držela se přitom zvyklostí pocházejících až ze 4. století. Udrželo se tak několik starobylých zvláštností, později už nezjistitelného původu. Zvláště viditelným bylo odlišné určování data Velikonoc. Irská církev ho určovala podle staršího 84letého cyklu, kdežto jinde platil 19ti letý alexandrijský cyklus, anebo od roku 525 opravený 95letý cyklus Dionysia Exigua. Po stránce věroučné, přes vyslovená podezření anebo i přes stopy po arianismu, pelagianismu a priscillianismu, se irská církev tehdy příliš neodklonila od učení ostatní Církve.

Zvláštní a odlišná byla tehdy irská liturgie. Nejenže měla některé shodné znaky s liturgií vizigótskou a galikánskou, ale uchovávala si i vlivy východních církví, kupř. syrské a egyptské. Mše byly slouženy na vysvěcených dřevěných oltářích a na antimensionu, a to nejen v kostelech, ale také i v soukromých domech a na volných prostranstvích. To bylo samozřejmostí a výhodné na misiích, ale na evropské pevnině to někdy vyvolávalo odpor a protesty. Před vlastní mší, obdobně jako na východě, probíhala v tehdejším Irsku příprava obětních darů diákonem (proskomidie), ale obětními dary bylo mešní víno a nekvašené chleby, stejně jako na Západě. Mešní kánon a ostatní modlitby byly zčásti jiné než v Římě.

Oficium (modlitba breviáře povinná pro kněze) sice navazovalo na tradice egyptských mnichů, ale od konce 6. století byly také v Irsku převzaty římské hymny. Částečně liturgickými modlitbami byly různé litanie (loricae). Křest byl udělován jediným ponořením, a byl spojen s omýváním nohou a s následným biřmováním. Obojí uděloval prostý kněz, ne biskup! Zpovědní praxe probíhala tak, že se zpovědníku sdělovaly ne jenom těžké a lehké hříchy, ale i poklesky. Věřící byli vedeni k tomu, aby měli stálé zpovědníky. Knězem stanovená pokání, odpovídající hříchům a poklesků kajícníků, byla zpravidla velmi těžká.

Horlivé bylo v Irsku v životě mnichů snažení o zbožnost a mravní dokonalost. Irští mniši měli povinnost zpovídat se dvakrát denně. Přísná askese od nich vyžadovala posty, bdění, nesčetná klekání, dlouhá modlení se s rozpjatými pažemi, aj. K dokonalosti byli irští mnichové směřováni asketickým umrtvováním a odříkáním. Zároveň však vynikali vzděláním, znalostí latinského a řeckého jazyka a znalostí literatury. A to ne jenom posvátné, ale též antické profánní literatury, z níž mnoho knih zachránili opisováním. Zabývali se teologií právě tak jako profánními vědami, pěstovali výtvarná umění (zvláště knižní výzdobu) stejně jako hudbu.

Opat sv. Kolumba z Iony (521 – 597)

Zvláštním rysem irského mnišství bylo putování jako takové, zvláště na místa spjatá s životem Ježíše Krista a s křesťanstvím. A také putování za misijní činností, které je vedlo do velmi vzdálených krajin. Na daleké misijní cesty z Irska se vydávali ne jenom řeholníci, ale také pomocní, tj. světící biskupové. A tak už v 6. století se irské křesťanství ujalo na orknejských a shetlandských ostrovech. Tak kupř. sv. Kolumba z Iony, zvaný též sv. Kolumbán Starší, opat, (* roku 521 v Donegal v Irsku, † v monastýru Iona roku 597) poté, co založil kláštery v Irsku, založil roku 565 také klášter Iona na ostrově Hy v západním Skotsku. Ten se pak stal východiskem misijní činnosti mezi keltskými Pikty ve Skotsku a v severní Anglii. Z kláštera Iona křesťanství později šířil sv. Aidan († roku 651) mezi Anglosasy žijícími v Northumbrii, kde vznikl velký klášter v jeho biskupském sídle Lindisfarne. Mezi Anglosasy žijícími v Kentu a Sussexu pak úspěšně působila římská křesťanská misie sv. Augustina.

Od 6. století irští mniši, biskupové a zasvěcené panny putovali také na evropskou pevninu. Prvním a nejdůležitějším z nich byl sv. Kolumbán z Bobbia, zvaný též sv. Kolumbán Mladší, také Columbanus, opat, (* kolem roku 543, † roku 615). Roku 590 se svými 12 ti druhy opustil irský klášter Bangor a od Bretagne prošel Galii. V Burgundsku, v lokalitě Annegray, pak založil klášter, aby pak misijně působil mezi lidem, jehož křesťanství upadlo především proto, že mu už zevšednělo. Brzy pak založil druhý klášter v Luxeuil ve Vogézách (fanc. Vosges, horské pásmo ve východní Francii). Ten klášter se pak rychle rozrostl a stal se střediskem a vý-

Sv. Kolumbán z Bobbia (540 – 615)

chodiskem irské askese. A také střediskem literární tvorby, vyznačující se typickou ornamentální výzdobou rukopisů. Třetí klášter pak založil ve Fontaine.

Působení sv. Kolumbána Mladšího znamenalo převrat mnišského života v Galii. Základem mnišského života podle jeho zásad byla přísná řehole, jejímž cílem bylo dosáhnout dokonalosti prokazováním křesťanské lásky a mrtvením vlastní vůle. Ale zároveň bylo úkolem mnichů láskyplně (lat. caritate) usilovat o duchovní povznesení a mravní zušlechtění všech věřících. Došlo pak tehdy ke sblížení mezi řeholními bratry a prostými lidmi až do té míry, že se hovořilo o „lidových misionářích a jejich lidských přátelích".

Strohá, ale svou opravdovostí strhující osobnost, jeho vyhraněná a ve svých názorech neoblomná povaha, nekompromisně zachovávající instituce irské církve, přinesly sv. Kolumbánu Mladšímu mnoho konfliktů, a to jak s místními biskupy, tak i s královskou mocí. Poté, co byl roku 610 vyhoštěn z Burgundska, našel své nové působiště v Bregenci u Bodamského jezera. Odtud, již jako stařec, šířil po 2 roky křesťanství mezi polopohanskými Alemany na horním Rýnu. Měl v úmyslu vydat se také mezi pohanské Slovany, přičemž dnes už nevíme kam. Snad do Korutan. Působení mezi Slovany jim nebylo vyloučeno, a později bylo jeho následovníky opravdu uskutečněno. Nakonec sv. Kolumbán Mladší odešel do langobardské severní Itálie, kde založil významný klášter Bobbio. Zemřel roku 615.

Na základě privilegií, udělovaných papeži iro-skotským klášterům na evropské pevnině, měli iro-skotští řeholníci nejen naprostou volnost ve svém pohybu, ale byli též vyvázáni z pravomoci místních diecézních biskupů. Využívali toho mj. také merovejští králové k tomu, aby zakládáním iroskotských nezávislých klášterů posílili svoji mocenskou pozici vůči místním diecézním biskupům, resp. aby jejich mocenský vliv oslabili. Mnichy iro-skotských klášterů se pak stávali nejen rození Irové a Skotové, ale též Západní Frankové, Východní Frankové, Slované, aj. Napříště pak pod pojmem „iro-skotští mniši (též kláštery a kostely)" budou zde míněni také ti mniši (kláštery a kostely), jež byli spravováni (spravovány) řeholí kolumbánského typu, a jež byli (byly) nezávislí (nezávislé) na místních diecézních biskupech především proto, že byli (byly) přímo podřízeni papežskému stolci!

Iro-skotští řeholníci budili nevšední pozornost všude, kam přišli. Velmi nápadná byla jejich tonsura (vyholení hlavy). Zatímco římská tonsura ponechávala svému nositeli věnec vlasů kolem hlavy, keltská tonsura zbavovala iro-skotské mnichy vlasů v přední polovině hlavy od ucha k uchu! Vzadu jim ponechávala dlouhé vlasy, které jim splývaly až na ramena!

V „Životech..." iro-skotských světců se hovoří o kambutě iro-skotských mnichů, což byla jakási berla, již s sebou stále nosili. Bylo jí dáváno jméno jako živé bytosti. Byla symbolem požehnání i prokletí, jakož i nástrojem zázračného působení. Na krku nosili iro-skotští mniši volně zavěšené schránky, ve kterých měli uloženy buď ostatky svatých, anebo konsekrované, tj. proměněné hostie. Na ramenou pak nosili sáčky s liturgickými knihami a láhve s vodou.

Většina putujících iro-skotských mnichů a biskupů zůstala neznáma. Je však jisté, že keltská církev, která vyzrála v Irsku, a rozšířila se na britských ostrovech i na evropské pevnině v mnoha klášterech jednoduchých i dvojitých (mužských a ženských), se v 7. až 8. století vypjala ke značnému misijnímu výkonu. Její působení sahalo od Islandu až do Španělska, od Atlantického oceánu až k Dunaji, od Irska až do italského Bobbia a do rakouského Salcburku. Velikých úspěchů při šíření křesťanské víry přitom docílila nikoliv mečem ani násilím, ale bez donucující součinnosti světské moci. Pouze silou své vlastní víry, působením slova a osobního příkladu. Hlavně však láskou k lidu, k němuž činnost keltské církve především směřovala.

3. Iro-skotské křesťanství ve Východofranské říši, v Čechách, na Moravě a na Slovensku

Svých úspěchů doma i ve světě keltská křesťanská církev dosahovala působením „zdola". Tedy nikoli s využitím nějakých nařízení, ani působením přímého či nepřímého společenského tlaku vyvíjeného domácími knížaty a velmoži. Oslovovala jednotlivce i větší skupiny lidí přímo, bez před-

chozí mocenské přípravy. Důležitým předpokladem úspěšného působení na prostý lid, a současně i na jejich vládnoucí vrstvu, byla téměř dokonalá znalost místního jazyka. A také schopnost tento jazyk přitažlivým způsobem pohotově a bezchybně používat.

Iro-skotské křesťanství se s úspěchem uplatnilo mj. také ve Východofranské říši, tedy v dnešním německém Bavorsku a v Rakousku. Působením iro-skotských mnichů tam byla v 7. století a v 1. polovině 8. století založena biskupství v Řezně, v Pasově a v Salcburku. Působením jejich misionářů pak křesťanství zapouštělo kořeny také u tehdejších českých, moravských a slovenských kmenů.

Je všeobecně známo, že k roku 845 letopisy fuldské zaznamenaly, že Ludvík Němec přijal 14 zemanských vévodů českých, a dal je i s jejich družinou dne 13. ledna téhož roku pokřtít. S jistotou lze říci, že iro-skotští misionáři a kněží, přišedší z Bavor a z Rakouska, působili v Čechách, na Moravě a v dnešním Slovensku už delší dobu před zmíněným rokem 845. Důkazem toho jsou archeologické nálezy kostelů, jejichž půdorys je typický pro stavitele iro-skotské misie. Příkladem za všechny nechť jsou základy kostela nalezené v Modré u Velehradu. A také vzácné nálezy v Bojné u Topoľčian, na území někdejšího Nitranského knížectví. Ale až do příchodu sv. Konstantina-Cyrila a sv. Metoděje Čechy, Morava a dnešní Slovensko zůstaly zeměmi převážně pohanskými!

4. Románské latinské křesťanství na Moravě, na Slovensku a v Panonii

To, že latinské křesťanství na naše území přinesli Římané už během téměř 15 let trvajících markomanských válek (166–174/175 a 177–180/181 n. l.) není možné s jistotou doložit. Respektována je domněnka, že právě tehdy Římané přenesli na území jižní Moravy a do jihozápadního Slovenska pěstování vinné révy. Mešní víno je, jak známo, jedním ze dvou obětních darů křesťanské bohoslužby. Zato však je dnes už možné doložit, že významnými šiřiteli křesťanství před sv. Konstantinem-Cyrilem a sv. Metodějem na našich územích byli nejen iro-skotští, bavorští a rakouští misionáři, ale také, a to nikoliv v poslední v řadě, románští misionáři latinské církve.

Vykopávky na hradišti Bojná u Topoľčian

Unikátním nálezem z Bojné je několik plaket z pozlaceného měděného plechu o průměru asi 10 cm. Plakety pravděpodobně pocházejí z přenosného oltáře a jsou na nich krátké texty, které badatelé teprve luští. Odborníci datum vzniku tohoto nálezu kladou mezi roky 780 až 820. To přesně zapadá do pribinovského období Nitranského knížectví. Tyto unikátní nálezy svědčí o křesťanské misii na Nitransku ještě před příchodem Konstantina a Metoděje na Moravu. Význačná část těchto nálezů je dnes vystavena v muzeu v Nitře.

Pod názvem Pannonia bylo už za římských dob rozuměno území, jež se rozprostíralo východně od dolnorakouského, štýrského a korutanského pohoří. Jeho severní a východní hranicí byl tok řeky Dunaje, který se v karpatské nížině zalamoval do pravého úhlu severně od lokality Aquincum, dnes severně od města Budapest. Na jihu Panonie překračovala řeku Drávu, a širokým pásem i řeku Sávu. Na východě sahala až k řece Drině. Zprvu byla rozdělena na Panonii Horní a Panonii Dolní, ale císař Dioklecián (284–303 n. l.) ji rozdělil na 4 provincie: Pannonia Prima na severozápadě, Valeria na severovýchodě, Savensis (Savia) na jihozápadě a Pannonia Sekunda na jihovýchodě. Ta posledně jmenovaná obsahovala území sahající od dnešní Vídně (Vindobona) až k Bělehradu (Singidunum). Celé území Panonie bylo částí tzv. Illyrika. Po stránce správní všechny jmenované provincie podléhaly jeho metropoli v dnešní Mitrovici (Sirmium). Illyrsko-keltské obyvatelstvo Panonie, postupně romanizované už v době římské římskými posádkami a přistěhovalci

Rekonstrukce iro-skotského kostelíka v Modré u Velehradu

z různých částí říše (obchodníci, vysloužilci aj.), přijalo křesťanství už ve 3. století. To se rozšířilo natolik, že v každém z významnějších měst vzniklo biskupství. Všechna tato biskupství byla tehdy řízena z církevní metropole ve zmíněném již Sirmiu. Ve 4. století se v Sirmiu (v pozdější Mitrovici) za účasti římských císařů konaly významné církevní synody, řešící tehdejší problémy arianismu, aj. V někdejší Horní Panonii, v lokalitě Sabaria (na mapě v našem literárním odkazu je zakreslena jako Savaria, dnes je to maďarská lokalita Szombathely) se narodil známý a oblíbený světec a biskup sv. Martin Tourský (* kolem roku 316 v Sabarii, † roku 397 jako 80letý stařec v Candes u Tours ve Francii). O němž se při prvním padání sněhu v naší klimatické oblasti říká, že „přijel na bílém koni" (jeho svátek podle kalendáře připadá na 11. listopad).

Někdy kolem roku 850, za vlády knížete Rostislava (846–870), setřásla země Morava franckou svrchovanost, a začala se osamostatňovat i církevně. Místo dosud působících misionářů a kněží podřízených Pasovu, Řeznu a Salcburku začali svůj vliv na Moravě a na území dnešního Slovenska uplatňovat misionáři a kněží původem z Vlach, tj. z dnešní Itálie. Podřízeni byli převážně patriarchátu akvilejskému. Jejich činnost dosvědčují archeologické nálezy základů církevních staveb, postavených někdy v polovině 9. století mj. v lokalitě Sady u Uherského Hradiště a v Mikulčicích. V těchto jmenovaných raně-středověkých hradištích byly tehdy postaveny: „stěnová bazilika" a „dvoj-apsidová rotunda".

5. Závěr

O způsobu uvažování prostých i významnějších lidí raného středověku se v dnešní době můžeme už jenom domýšlet. Velmi malé množství dochovaných písemných záznamů je nám v tomto snažení jenom velmi slabou oporou. Proto nám nezbývá nic jiného, než bedlivě si všímat nálezových předmětů, možných souvislostí a vědeckých závěrů, učiněných současnou i starší archeologií. Jisté však je, že základní myšlenkové pochody člověka zůstávají po mnoho tisíciletí ve všech národech a ve všech lidských rasách neměnné. To nám dává oprávnění opatrně a s rozvahou domýšlet to, co nám ty nemnohé, do dnešních dnů dochované písemné památky neříkají.

Za dané důkazové situace se snad můžeme spolehnout na ústní tradici, která říká, že požadavku dokonalé znalosti místního jazyka ze všech misionářů, působících na území našich slovanských předků, nejlépe vyhověli bratři sv. Konstantin-Cyril a sv. Metoděj. Podle téže tradice to bylo dáno tím, že matka obou jmenovaných bratří byla rodem Slovanka, a že na svoje děti, už od jejich narození, mluvila slovansky. Úspěch těchto dvou svatých bratří zastínil jinak velmi úspěšné působení misionářů, kteří přišli ze sousedních zemí i z rozličných vzdálenějších oblastí Evropy. Velký úspěch jednotlivců téměř vždy vyvolává závist a pobouření mysli u méně úspěšných jednotlivců lidské společnosti…

Jiří Kachlík, Brno

Dvouapsidová rotunda na Valech, Slovanském hradišti v Mikulčicích

MLADÝM

Umět říkat dětem NE!

Jsem přesvědčen o tom, že každé dítě by mělo svým rodičům někdy říci: „Máte-li mě rádi, neříkejte mi pořád ANO!"

Říkat NE je třeba nejméně ze čtyř důvodů:

1. NE dává jistotu.

Upozorňuje dítě, že existují určité hranice, mantinely: jsou věci, které je možné dělat, jsou také jiné věci, které jsou zakázané. Toto vše nás uklidňuje: zbavuje nás nejistoty když nevíme jak jednat, co dělat.

2. NE posiluje osobnost.

Bez předchozí zkušenosti s NE riskuje dítě při prvním úskalí ztroskotání. To je jedním ze základních důvodů nezbytnosti říkat NE. Není snad pravda, že máme děti stále víc a víc křehké? Děti se zamračeným obličejem? Není proto čas přestat být příliš povolnými?

3. NE říká, že existuje autorita.

Jedna věc je ověřená: výchovný vztah musí být asymetrický. V pozadí je to nakonec samotné dítě, které to tak chce: potřebuje osobu, která má autoritu, ne kamaráda nebo kamarádku. Vhodně vyřčené NE je jedním z nejjasnějších vyjádření autority.

4. NE způsobí, že se dítě stane sympatičtějším.

Dítě, kterému je vždy dovoleno dělat si, co chce, nebude schopné přizpůsobit se druhým, může se stát dotěrou či rýpalem. I v těchto situacích nás používání NE zavazuje využít při výchově NE co nejlépe.

Umění říkat NE

Aby bylo NE užitečné, musí být řečeno vhodným způsobem.

Nemluvit v hněvu

Pokud je NE vysloveno hněvivě, mohlo by být vysvětlováno naší špatnou náladou, a ne jako rozhodnutí, které má zabránit něčemu, co se nesmí stát.

Dávkovat postupně

Pokud jsou NE příliš častá, ztrácejí účinek, podobně jako zákony. Proč se v Itálii zákony nedodržují? Jedním z důvodů je i to, že jich je příliš mnoho. Zatímco ve Francii a Německu je zákonů asi 7 000, v Itálii je jich více než 25 000! Kromě toho je dobře, když není zákazů příliš mnoho, protože při velmi častém napomínání hrozí, že se sníží tvořivost dětí a stanou se nejistými.

Vysvětlovat

Dítě musí vědět, že naše zákazy mají nějaký důvod. Pokud své NE vysvětlíme, dítěti se problém vyjasní, získá orientaci a podnítíme jeho růst. Je jasné, že motivace musí respektovat dosaženou zralost dítěte. Malému tříletému dítěti řekneme: „Neber nůž do ruky, pořežeš se!" Dospívajícímu mladíkovi, který experimentuje s alkoholem, vysvětlíme, že „kudy vchází líh, tudy odchází rozum" a dodáme, že jen blázen neumí říkat „dost".

Jaká NE?

Je nemožné vytvořit kompletní seznam NE. Uvádíme nejdůležitější.

NE módním trendům

Kde je napsáno, že všichni žáci musí mít stejnou aktovku, že na Vánoce musí dostat horu dárků? Psychiatr Fulvio Scaparro má pravdu, když tvrdí: „Matky a otcové, učte se od lososů, kteří plují proti proudu! Osvoboďte se od vnucovaných scénářů!"

NE obsluhování

Proč musí matka svému dítěti stále zavazovat tkaničky a otec mu stále musí loupat pomeranč? Před několika lety sociolog Francesco Alberoni říkal: „Dost už s rozmazlováním dětí! Ony to zvládnou samy!" Všichni mu tleskali. Co kdybychom to vzali za své?

NE neustálým požadavkům

„Mohl bys mi to koupit?" „Chci tohle!" „Dej mi tamto..." V určitém okamžiku je třeba říci NE. „Už těch věcí máš dost!" „Je zbytečné naléhat!" „Bylo by to příliš!" „To pro tebe není nutné!" Moudrá, blahodárná slova! Slova, která formují člověka schopného stát na vlastních nohou, i když život ukazuje zuby.

Pino Pellegrino,
Salesiánský magazín 2015/2

Jezdíš opatrně?

Když si sedáš za volant auta, vzpomeň si na následující příhodu. Věřím, že Ti pomůže zůstat disciplinovaným a ohleduplným řidičem, který bezpečně dojede do cíle.

Ondra zahlédl ceduli obce a podíval se na tachometr – skoro osmdesát. Nejvyšší čas zpomalit! Pozdě,už vjel do vesnice! Je tam policejní hlídka a dává znamení, aby zastavil. To je už potřetí, co ho letos chytili! Policista přichází s blokem v ruce k jeho autu. „No nazdar!", povzdechl si Ondra. Ale, to je, tuším, Honza, nebo ne? V uniformě vypadá trochu jinak, než v civilu. Opravdu je to Honza, bývalý spolužák. Ve škole jsme kamarádili, i když se mi zdál trochu zvláštní, chodil totiž do kostela.

„Ahoj Honzo, to je náhoda, že se vidíme!" Ondra chtěl celou věc zlehčit. Honza nehnul ani brvou: „Ahoj Ondro!" „Víš, Honzo, letím konečně z práce domů a asi jsem to přehnal! Už se těším na rodinku, vždyť to znáš." Policista Honza se zdál jaksi nesvůj: „Ano znám." Ondra pokračoval: „V poslední době jsem jezdil z práce dost pozdě, tak jsem to chtěl manželce a dětem trochu vynahradit. Konečně jsem chtěl jednou přijet včas… a už jsem byl myšlenkami na zítřejším rodinném výletě. Kolik jsi mi naměřil?" „Sedmdesát osm." „To není možné! Vždyť jsem ubral, když jsem vjížděl do vesnice." Ondřej se při každé nové pokutě vymlouval o něco lépe, ale dnes mu to jaksi nešlo.

Celý červený civěl na přístrojovou desku. Honza cosi usilovně psal do bloku. Proč nechce vidět řidičák a další papíry? Ondra se rozhodl, že to zkusí usmlouvat. Vždyť nakonec, Honza je jeho známý! „Honzo, je to na tobě. Vím, že jsem porušil dopravní předpisy, ale nedalo by se tentokrát přivřít jedno oko?" Honza jakoby neslyšel, stále jen psal. Potom vytrhl papír z bloku a podal ho Ondrovi. Ten jen zklamaně zamumlal: „Tak díky!" Honza ho však už neslyšel, otočil se a bez jediného slova se vracel k policejnímu autu.

Ondřej, trochu zmatený, zůstal sedět v autě a čekal, co se bude dál dít. Když Honza nasedl do auta, Ondra se podíval na papír složený v ruce a otevřel ho. Byl zvědavý, kolik ho to bude tentokrát stát… Co, to má být vtip? Nebyl to žádný pokutový blok! Byl to jen perem popsaný list papíru! A v něm bylo napsáno: *„Víš, Ondro, měl jsem dceru, když měla pět roků, zahynula při dopravní nehodě. Ten chlap jel velmi rychle. Dostal pokutu, byl i odsouzený, odseděl si pár let. Už je volný, a může obejmout svoje dvě dcery. Já jsem měl jen jednu a budu jí moci obejmout až v nebi. Tisíckrát jsem se pokoušel tomu chlapovi odpustit. Možná se mi to už konečně podařilo, ale na Evičku stále myslím. I teď. Dávej si opravdu pozor na rychlost. Můj malý syn je to jediné, co mi ještě zbylo. Honza."*

Ondra se otočil, ale policejní auto se už rozjelo a rychle se vzdalovalo. Díval se za ním, dokud mu nezmizelo z očí. Chvíli zůstal sedět a přemýšlel o Honzovi, Evičce, Bohu a věčnosti. Přijel domů a vroucně objal svou ženu a děti. Život je nesmírně drahý. Zacházej s ním velmi opatrně.A to nejen se svým životem. Jezdi opatrně a s ohledem na ostatní. Nikdy nezapomeň, že auto se dá koupit, ale lidský život nikoliv!

Podle letáčku Brněnské tiskové misie

Modlitba řidiče

Dopřej mi, Pane, pevnou ruku i jisté oko.
Dej, ať vždy řídím s pocitem odpovědnosti
a nedovol, abych někoho přejel.
Ty jsi dárcem života: dej mi, prosím,
abych žádným svým skutkem nezničil
nebo nepoškodil tento vzácný dar.
Kéž vždy každému pomáhám,
kdo mě potřebuje.
Nedovol, Pane, aby mě ovládla
záliba v nezřízené rychlosti.
Kéž se vždy těším z krásy stvořeného světa.
Kéž jedu svou cestou vždy klidně,
vyrovnán, pln radosti
a kéž bez nehody dojedu ke svému cíli.
Pane, můj průvodce na mých cestách, pomáhej mi.
Svatý Kryštofe, patrone motoristů,
ochraňuj, mě i mé bližní!
Amen.

Jak dosáhnout vyváženosti v životě?

Netrapte se příliš tím, co si o vás myslí druzí

Nemusíte být nejúspěšnějším, nejkrásnějším nebo nejchytřejším člověkem v místnosti. Jediní lidé, s nimiž má smysl udržovat známost, jsou ti, kteří vás mají rádi a kteří si vás váží takových, jací jste. Pokud vás lidé obdivují jen proto, že jste nejkrásnější nebo nejúspěšnější, jsou dosti povrchní – a velmi povrchně hodnotí i vás. Jsou to skutečně lidé, s nimiž se chcete přátelit?

Naučte se smát svým chybám

Neberte se příliš vážně. Každý člověk chybuje. Když něco pokazíte, zasmějte se! Po nějaké době zjistíte, že neúspěch není taková tragédie, jak jste se kdysi domnívali. Všimněte si i druhé stránky: všichni vás považovali za dokonalého, ale když se vám něco nepodaří, možná je tím zbavíte představy, že musí být také dokonalí. Když se na své chyby díváte v tomto světle, stávají se snesitelnějšími.

Pamatujte na své silné stránky

V životě musíte jistě často spolknout věci, které jsou pro vás dobré, ale v první chvíli vám nevoní. Je možné, že jste měli od dětství vysoko nastavenou laťku, a proto jste rozvinuli své přirozené dovednosti a schopnosti tak, jak by se vám to nepodařilo, kdyby od vás nikdo nic neočekával. Radujte se z toho, kam až jste nyní dospěli.

Z knihy Kevina Lemana
Prvorozený - výhoda, či handicap?,
kterou vydalo nakladatelství Návrat domů

Bůh do každé situace

Ježíš řekl: "Hle, já jsem s vámi po všechny dny až do konce světa!" (Mt 28,20)

V době rozkvětu i katastrof

Když pohlédneme na 2000 let křesťanství, najdeme v něm všechny možné situace, kterými křesťané prošli s dobrou zprávou, že Bůh miluje každého člověka. Byly to situace rozkvětu společenského, kulturního i sociálního. Byly to ale i situace pronásledování, válek a katastrof. Křesťané prošli s touto zvěstí nejrůznějšími politickými, sociálními a ekonomickými systémy.

Dobrá zpráva je pro všechny

Křesťanská zvěst ale naštěstí zcela nesrostla s žádným konkrétním politickým, ekonomickým, či kulturním systémem a zůstala tak otevřená pro všechny. Proto i dnes jsou křesťané lidmi orientovanými jak "pravicově", tak "levicově", jsou lidmi v politice angažovanými, ale i lidmi politicky nevyhraněnými. Křesťané jsou zastoupeni ve všech vrstvách společnosti: učí na univerzitách, ale žijí i jako domorodci v pralesech, jsou to lidé bohatí i chudí, jsou to králové a prezidenti, ale i lidé ze slumů...

Ve všech těchto situacích platil Ježíšův příslib, že "je s námi po všechny dny". On byl vždy s nimi a záleželo jen na nich, zda tuto jeho nabídnutou ruku přijmou, anebo nepřijmou. Zda se vydají po jeho cestách, anebo po cestách své soběstačnosti a sebestřednosti. Podle toho pak vypadalo i jejich působení navenek.

Ježíšův příslib platí i pro každého z nás

Stejně je tomu i v osobní historii každého jednotlivého člověka. Ježíšův příslib platí i pro každého z nás. On je s námi v obdobích, kdy "se nám daří", ale i ve chvílích opačných. Je s námi v situacích, kdy jednáme dobře, ale i ve chvílích, kdy sobě a svému okolí škodíme. Je s námi v období radosti, ale i v našem žalu, zmatku, bezmoci a slabosti. A bude s námi i ve chvíli naší smrti.

Je jen na každém z nás, zda přijmeme jeho nabídku a svůj život svěříme do rukou tomu, který má s každým z nás dobré úmysly, a který má nade vším nekonečný nadhled a přehled, anebo zda svůj život prožijeme jen dle našich (vždy omezených a nedokonalých) představ a plánů. *www.vira.cz*

Saints Walk with Us at All Times in Life

One of the most important (and frequent) tasks of a bishop is to administer the sacrament of confirmation. The "confirmation season" is particularly heavy during the second semester of the school year.

At this time of year it seems like I am confirming almost every evening. Our retired Bishop Thomas Doran still blesses the diocese by taking a number of the ceremonies as well.

It is the practice of the Church that those who are to be confirmed choose a saint for their confirmation. Then, when they come forward to be anointed with the sacred chrism, the moment that the Holy Spirit is conferred on them, they are accompanied by their earthly sponsor as well as by one of the saints in heaven. We truly are a Church, a family of faith that extends through time and history, even to heaven itself!

I am constantly fascinated by the choice of the saints by our young people. There are some that appear very frequently. St. Sebastian, for example, is often chosen because he is the patron saint of athletes.

Given the importance of athletics in the lives of many of our young people, especially in high school, many find that they have something in common with him.

Likewise, almost every confirmation has at least one who has chosen St. Cecilia. She is the patron saint of musicians. Again, our young people who sing or play an instrument, often in a school group, sees in St. Cecilia someone who shares an important part of their life.

Of course there are other saints who make frequent appearances. Among our Hispanic young people, Our Lady of Guadalupe and Saint Juan Diego are often chosen. And Mary, St. Peter and even Pope Saint John Paul II are also regulars.

At times, I learn something as well. On one occasion, a young lady said that she had chosen a saint that, I must confess, I was not familiar with. I asked her why she had chosen him, and she said that he was the patron saint of those suffering from a rare disease that I did not recognize either. When I asked why that was important to her, she said that her father suffered from the disease. That conversation was brief but very moving.

The choices of those saints and the conversations about them seem to suggest two thoughts.

First, our young people often choose saints with whom they sense that they have something in common now. That means that they can see themselves now in those saints. Whether it be in athletics or in sacrifice for the poor, they recognize a good in the saint that they want to see in themselves.

At the same time, by selecting those saints, our young people are often choosing a goal of how they want themselves to be in the future. They recognize that a martyr like Maximillian Kolbe or Joan of Arc was not made in a day. They seem to see a distance between where they are now and what God may call them to. And those saints, who have already walked the walk, are asked to help them. That's a sign of hope, of optimism.

Even for those of us outside of this year's confirmation class, the saints are a hugely important element of our faith. That "cloud of witnesses" is always watching over us.

But do we let them into our lives? Do we ask for their prayers? Do we read their stories and try to see how God worked in their lives as He will in ours?

When we name our newborn children, we should choose the name of a saint for them, to be their lifelong companion. Many of our home parishes are named for saints. That too can give us a lifelong connection to one who already stands before God.

The stories of saints are not just tales for the young. As we get older, ever closer to our meeting with Christ, they help us to prepare and give us much to think about. It is a part of faith to believe that we will meet the saints face to face one day if we live as we ought.

To which saints do you pray?

By Bishop David J. Malloy
Observer May 8, 2015

HLASY NÁRODA - VOICES OF THE NATION - Měsíčník České Misie v Chicagu - Vydává Česká Misie - náboženské a kulturní středisko 9415 Rochester Ave., Brookfield, IL 60513. Mobil: (708) 533 - 1050, Telefon + Fax: (708) 255 - 5117, E-mail: velehradchicago@comcast.net Řídí: Mons. Dušan Hladík s redakční radou. Adresa: HLASY NÁRODA 9415 Rochester Ave., Brookfield, IL 60513. Roční předplatné (12 čísel) – USA osobní odběr 30.00 USD, USA poštou I.třída 50.00 USD, Canada letecky 65.00 USD, Cizina letecky 90.00 USD. Jednotlivé číslo 2.50 USD. Šeky pište na CZECH MISSION. Nevyžádané rukopisy se nevracejí. redakce si vyhrazuje právo zaslané články a dopisy zkrátit. aniž by tím byl změněn jejich původní obsah. V otázkách soukromých zjevení. která dosud nebyla schválena církví. se plně podřizujeme definitivnímu rozhodnutí církevní autority.

The Cross of Our Lord Jesus Christ in Groom, Texas

Groom, Texas lies 42 miles east of Amarillo and has a population of less than 600. It also happens to be home to one of the largest crosses in the world. Off of Interstate 40 (historic Highway 66) and standing at 190 feet, this amazing cross can be seen from over 20 miles away. The cross was built as a tribute and reminder of our Lord Jesus' incredible love and sacrifice for us.

Founder Steve Thomas, dismayed at all of the "adult" advertising in the area, wanted to send a positive message to people passing by. His first idea was to erect a billboard with a biblical saying on it, but when his wife Bobby showed him a newspaper article containing the large cross in Ballinger, Texas, Mr. Thomas instantly knew what he wanted to do. As a structural engineer, Thomas felt that erecting a cross would be the most appropriate way to convey his message. Having his dream realized didn't come without obstacles. Thomas' initial plan was for the cross to stand 300 feet high. Structures higher than 200 feet, though, are under the jurisdiction of the Federal Aviation Administration and would have required a beacon on the top, which he deemed inappropriate. Location was also an issue. He spent six months working on a property near Amarillo, without success. After another failed meeting, Steve and Bobby passed by a property in Groom on their way home. With some effort, Thomas managed to locate the owner, Chris Britten. Thoma approached Mr. Britten with his plans as well as a monetary offer. After hearing of what Steve Thomas wanted to do, Mr. Britton decided to donate the land.

Working with approximately 250 workers, Steve Thomas built the cross over the course of 8 months. In 1995, the 1,250- ton cross, which was built in pieces, was transported by truck to Groom.

Currently, the Cross of Our Lord Jesus Christ stands on the land encircled by bronze sculptures (also created by Thomas) depicting the 14 stations. Each station includes a sculpture and a bronze plaque describing the meaning of each scene in reference to Biblical verses. Close by there is also a man- made hill with an empty tomb. Another path leads to a monument representing children who have been aborted. Three crosses with Jesus in the middle and the two thieves on either side are also present.

An estimated 10 million people pass by the cross in Groom each year with approximately one thousand a day stopping to visit. At the site there is a gift shop. Restrooms there are open 24 hours a day. The visit is free; the wealth produced there is spiritual in nature.

By Jana Krček

Photo on back page:
The Cross in Groom

